

Z A P I S N I K

prvega zasedanja novoizvoljenega Mestnega ljudskega odbora Glavnega mesta Ljubljana, ki se je vršilo v petek, dne 9. aprila 1948. ob 16. uri popoldne v Mladinski dvorani v Frančiškanski ulici v Ljubljani.

Tov. Albreht Fran pozove v imenu bivšega Izvršilnega odbora MLO najstarejšega člana novoizvoljenega ljudskega odbora tov. Žigona Alojzija, da otvori zasedanje.

Tov. Žigon Alojziji: Tovariši, tovarišice! Občutim veliko veselje, da me je doletela naloga otvoriti prvo zasedanje na temelju ustave in zakonov izvoljenega Mestnega ljudskega odbora Glavnega mesta Slovenije. Kot najstarejši član novoizvoljenega odbora, izreklam novemu odboru željo, da bi bilo njegovo delo v političnem, gospodarskem in kulturnem pogledu tako, da bi postalo ponos vseh Slovencev, vzor vsem mestom, tudi naših sosedov, osobito na zapadu, ko jih bo prevzela v roke ljudska oblast, taka oblast, kot je pri nas.

Pozdravljam zastopnika Prezidijske ljudske skupščine, podpredsednika vlade Ljudske republike Slovenije in ministra za industrijo tov. dr. Breclja Marjana.

1.) Tov. Žigon prečita kot prvo točko dnevnega reda Ukaz Prezidijske ljudske skupščine LRS o sklicanju Mestnega ljudskega odbora Glavnega mesta Ljubljana k I. zasedanju:

Na podlagi 17.točke 4. člena zakona o Prezidijski ljudski skupščini LRS v zvezi z 69.členom zakona o volitvah odbornikov ljudskih odborov Predsedstvo Prezidijske ljudske skupščine LRS
o d l o č a:

novoizvoljeni Mestni ljudski odbor Glavnega mesta Ljubljana se sklicuje k prvemu zasedanju na dan 9.4.1948. ob 16.uri.

Glavno mesto Ljubljana, dne 30.marca 1948.

Prezidij Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije

Sekretar:

Predsednik:

France Labej, l.r.

Josip Vidmar, l.r.

Nato predlaga tov. Žigon, da se pošlje pozdrav iz I.zasedanja novoizvoljenega Mestnega ljudskega odbora maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu in sicer:

Na začetku I. zasedanja Mestnega ljudskega odbora, na katerem bomo sprejeli petletni plan za razvoj našega mesta, vam ljudski odbor in preko njega vsa delovna Ljubljana pošilja pozdrave.

Tov. maršal! Sprejetje tega plana kot dopolnila k zveznemu in republiškem planu je naša nova zmaga, pogojena z rezultati narodno-osvobodilne borbe pod vodstvom Partije. Uspehi preteklih let in vsak dan naraščajoči delovni polet in delovni heroizem so dokaz vere ljudskih množic in vaše besede, tovariš maršal, da bo uresničenje plana popolnoma izpremenilo našo domovino, utrdilo našo politično in ekonomsko neodvisnost ter da plan pomeni istočasno silen porast blaginje naših narodov.

To neomajno vero v uspešno izpolnitev plana v sijajen procvit naše države pod vašim vodstvom, se zavezuje Ljubljana, da bo mobilizirala vsak dan nove in nove sile za dostojen delež k skupni izgradnji naše domovine.

Nato predlaga, da se odpošlje Prezidijski Ljudski skupščini LRS naslednji pozdrav:

Mestni ljudski odbor Glavnega mesta Ljubljane vam iz svojega prvega zasedanja pošilja pozdrave z zagotovili, da bomo vlagali vse sile za uspešno izvajanje naših nalog v korist delovnega ljudstva Ljubljane in vse naše skupnosti.

Zavedamo se, da je poleg izvedbe zveznega in republiškega plana na našem področju uresničitev mestnega plana, ki ga bomo sprejeli na tem zasedanju, naša važna naloga v borbi za dvig življenske ravni delovnega ljudstva, za nadaljnji in ekonomski dvig Ljubljane, kot glavnega mesta naše republike.

Skupščina z navdušenjem in goglasno sprejme predlagane pozdrave.

Po prečitaniu Ukaza Prezidijski Ljudski skupščine kot 1. točke dnevnega reda in sprejetju pozdravnih brzojavk, predlaga tov. Žigon nadaljnji dnevni red:

- 2.) Volitev organov zasedanja.
- 3.) Verifikacija mandatov.
- 4.) Prisega novoizvoljenih ljudskih odbornikov.
- 5.) Organizacija Izvršilnega odbora MLO
- 6.) Izvolitev novega Izvršilnega odbora
- 7.) Petletni plan LO Glavnega mesta Ljubljane.
- 8.) Volitev delegiranih odbornikov v okrožni zbor za volitve predsednika, sodnikov in sodnikov porotnikov okrožnega sodišča v Ljubljani.

Dnevni red je soglasno sprejet.

2.) Volitev organov zasedanja.

Na predlog tov. Žigona skupščina soglasno izvoli za zapisnikarja tov. Pogašar Nihota, za overovatelja zapisnika pa Flegarja Avgusta in Pangeršič Franca.

V delovno predsedstvo pa izvoli skupščina na predlog tov. Sitarja Franca tov. Zdešarja Henrika kot predsednika in tov. Bešter Maro in Boh Jožeta pa kot člana.

Delovno predsedstvo prevzame vodstvo zasedanja ter preide na nadaljnjo točko dnevnega reda

3.) Verifikacija mandatov.

Tov. Tuma Brane predlaga v verifikacijski odbor Zupet Avgusta, Boruta Ančka, Hribar Franca, Jerina Franca in Kušar Miho, kar skupščina soglasno sprejme.

Tajnik verifikacijskega odbora tov. Boruta Ančka pozove ljudske odbornike, da predlože potrdila Mestne volivne komisije o izvolitvi za odbornike v Mestni ljudski odbor Glavnega mesta Ljubljane.

Verifikacijska komisija ugotovi, da je od 120 izvoljenih ljudskih odbornikov navzočih 113, 7 odbornikov pa je opravičeno odsotnih.

Po pregledu potrdil ugotovi verifikacijski odbor, da je vseh 120 ljudskih odbornikov pravilno izvoljenih in zato predlaga

skupščini, da odobri mandate vsem ljudskim odbornikom.

Skupščina nato soglasno odobri mandate.

Delovni predsednik tov. Zdešar prečita imena ljudskih odbornikov, katerim je skupščina na predlog verifikacijskega odbora odobrila mandate in sicer:

Albreht Fran, Bešter Mara, Bežek Nikolaj, Boh Jože, Bolavšek Franc, Bole Dušan, Boruta Ančka, Bravničar Dušan, Čubrilo Rudolf, Dobraje Leopold, Dovž Stanko, Drnovšek Viktor, Drobež Franc, Eršen Janez, Ferfila Bogo, Flegar Avgust, Gabrovšek Jože, Golob Lučvir, Gorjanc Joško, Grušen Andrej, Hegler Jože, Hribar Franc, Hribernik Karol, Jaklič Jella, Jakopič Veloslav, Jančigaj Mirko, Jelenc Aleš, Jerina Franc, Jezovšek Leopold, Jurancič Janko, Kerševan Leander, Kimovec Franc, Kocijan Danilo, Kodela Viktor, Kodrič Tone, Koprivec Stane, Koračin Jože, Lošar Fedor, Lovačič Leo, Kosak Juš, Kraigher Uroš, Kračič Ivan, Krenžar Stane, Križaj Franc, Kumer Andrej, Kušar Miha, Kušlan Marička, Kveder Fani, Luštek Miroslav, Macel Leopold, Mahkovec Gregor, Majcen Stane, Maležič Matija, Marčun Milan, Majer Boris, Matoh Ivan, Megušar Milan, Mihler Ivan, Miklavo Ivan, Milavič Zvonc, Modic dr. Heli, Mostar Franc, Mušina Nace, Naglič Stane, Nebec Franc, Nedog Janez, Onič Franc, Ožbolt Tonček, Pahor Jože, Pangeršič Franc, Pelko Gašper, Pleško Srečko, Podbregar Erna, Pogačar Miho, Ponikvar Ivan, Prešeren Mirko, Pretnar dr. Jože, Prezelj ing. Marijan, Puc Danilo, Puhar Dominik, Rakar Iva, Ravnihar dr. Božena, Repič Ivanka, Ribičič Mitja, Sever arh. Milan, Sitar Franc, Skitok Ermin, Smole Janko, Stepišnik Drago, Stepišnik Vida, Stopar Viktor, Suhadolc Anton, Svetina Albert, Šemrl Ivan, Sindič Zlato, Šterlavaj Milan, Štrlič Emil, Šušteršič Jernej, Tavčar dr. Igor, Tiran Jože, Tratnik Stane, Trtnik Lojze, Trtnik Miha, Tuma Brane, Urbančič Marijan, Vidmar Miroslav, Višner Slavko, Vittori Karel, Vogrič Rudolf, Vrhovec Lojze, Vrhovnik Stane, Vrtačnik Milan, Vukšinič Dragan, Zajo Franc, Zdešar Henrik, Zupančič Anton, Zupet Avgust, Zagar Fani, Zigon Alojzij, Žužek Anton.

4.) Prisega novoizvoljenih ljudskih odbornikov.

Delovni predsednik tov. Zdešar pozove navzoče ljudske odbornike, da položijo v smislu zakona o volitvah odbornikov ljudskih odborov, prisego:

Ljudski odborniki prisežejo v zboru:

"Prisegam pri časti svojega naroda in pri svoji časti, da bom kot ljudski odbornik vedno zvesto zastopal in branil demokratske pravice ljudstva, svobodo slovenskega naroda in ljudske republike Slovenije; da bom zvesto branil neodvisnost, bratstvo in enotnost narodov naše skupne domovine Federativne ljudske republike Jugoslavije; da bom vedno branil in krepil pridobitve narodno-osvobodilne borbe; da bom posvetil vse svoje sile in vse svoje znanje napredku, blaginji in sreči delovnega ljudstva in da bom svoje odborniške dolžnosti izpolnjeval neutrudno in zvesto."

Nato podpišejo ljudski odborniki besedilo prisego.

5.) Organizacija Izvršilnega odbora MLO.

Tov. Pleško Srečko stavi naslednji predlog:

Tovariši ljudski odborniki! Ker je sodanja organizacija mestnega ljudskega odbora še vedno v mnogih primerih ostala taka, kot je bila po osvoboditvi, ne glede na to, da je šel razvoj obla-

sti na vseh področjih daleč naprej, se sedanje oblike notranje organizacije Izvršilnega odbora v nekaterih primerih postale ovira za nadaljnji razvoj in delo. Zato predlagam, da se sprejme sklep o novi notranji organizaciji in sicer:

Sedanji oddelki naj se preosnujejo v poverjenišтва. Poleg dosedanjih poverjeništev naj se osnujejo še poverjenišтво za personalne posle, katerega naloga bo pravilna razmestitev upravnega aparata, organizacija strokovnih tečajev, sistematizacija uslužbenecv;

poverjenišтво za gostinstvo in turizem in naj se posli tega poverjenišťva izločijo iz olvira dosedanjega oddelka za trgovino in preskrbo. Z ozirom na razvoj je postala nujna potreba, da se izločijo iz olvira trgovine in preskrbe turizem in gostinstvo, ker se je v zadnjem času pomen turizma in gostinstva toliko povečal, da zahteva samostojen delokrog;

poverjenišťvo za šolstvo, ki je zelo važno in bo skrbelo tudi za razvoj naših strokovnih kadrov v gospodarstvu;

dosedanji prosvetni odderek se naj preosnuje v poverjenišťvo za kulturo in umetnost;

poverjenišťvo za lokalni promet, katerega posli bodo izločeni iz dosedanjega komunalnega oddelka, ker so naloge na tem področju tolikšne, da zahtevajo ustanovitev takega poverjenišťva.

Gornji predlog o spremembah v notranji organizaciji Izvršilnega odbora, kakor sem ga pravkar obrazložil, smatram za utemeljen in bom glasoval sanj.

Skupščina nato soglasno sprejme

s k l e p

o notranji organizaciji Izvršilnega odbora MLO Glavnega mesta Ljubljana.

Izvršilni odbor Glavnega mesta Ljubljane šteje do 20 članov in ga sestavljajo: predsednik, trije podpredsedniki, tajnik in poverjeniki.

Za neposredno vodstvo posameznih upravnih panog, naj se pri Izvršilnem odboru organizirajo naslednja poverjenišťva:

- 1) Planska komisija.
- 2) Poverjenišťvo za personalne posle.
- 3) Poverjenišťvo za industrijo in obrt.
- 4) Poverjenišťvo za trgovino in preskrbo.
- 5) Poverjenišťvo za komunalno gospodarjenje.
- 6) Poverjenišťvo za finance.
- 7) Poverjenišťvo za kmetijstvo in gozdarstvo.
- 8) Poverjenišťvo za gostinstvo in turizem.
- 9) Poverjenišťvo za gradnjo.
- 10) Poverjenišťvo za kulturo in umetnost.
- 11) Poverjenišťvo za šolstvo.
- 12) Poverjenišťvo za lokalni promet.
- 13) Poverjenišťvo za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo.
- 14) Poverjenišťvo za stanovanjske zadeve.
- 15) Poverjenišťvo za delo.

7.) Izvolitev novega Izvršilnega odbora.

Tov. Zdešar poroča, da mora Mestni ljudski odbor iz vrst odbornikov izvoliti svoj Izvršilni odbor. Volitve se vrše po vloženih listah, ki morajo biti podpisane od najmanj 10 odbornikov.

Lista mora vsebovati ime odbornika, ki kandidira za predsednika, imena odbornikov, ki kandidirajo za podpredsednike, ime odbornika, ki kandidira za tajnika in imena odbornikov, ki kandidirajo za člane Izvršilnega odbora.

Za izvoljeno se smatra ono listo, ki bo dobila večino glasov.

Tov. Zdešar odredi pred vlaganjem kandidatnih list desetminutni odmor.

Po odmoru vloži tov. Albreht Fran kandidatno listo v imenu starega Izvršilnega odbora in jo obrazloži:

Tovariši, tovarišice! Volitve v Mestni ljudski odbor so se vršile v zelo važnem razdobju. Vršile so se v dobi naporov in prizadevanj jugoslovanskih narodov za petletni gospodarski plan, v dobi, ko se v mednarodnem svetu zaostruje borba med imperialističnimi silami in silami demokracije za pravo ljudsko demokracijo, za trden in resničen mir. Tudi današnje volitve v Izvršilni odbor imajo svoj poseben pomen. Ljubljana bo sprejela na tem zasedanju svoj petletni gospodarski plan, plan gospodarskega in kulturnega razvoja Ljubljane.

Iz svoje srede moramo izvoliti tovariše, ki nam bodo nudili polno jamstvo za to, da bo sprejeti plan dejansko 100% izveden. Pred Mestni ljudski odbor se postavlja nemajhna in zelo odgovorna naloga, prvenstveno gospodarskega značaja. Izvedba teh nalog zahteva agilnih sil, gospodarsko-operativnih usmerjevalcev, katerih zmogljivost bo ustrezala današnjemu tempu dela in ki bodo dovolj samoiniciativni in iznajdljivi, da bodo polagali vse sile za dvig življenske ravni ljubljanskega prebivalstva in ki bodo porok za gospodarski razvoj in prospeh našega mesta. Vodstvo mora združevati v sebi tiste funkcionalne in gospodarsko operativne sposobnosti, ki so potrebne za izvedbo označenih nalog. Iz teh vidikov kritične in samokritične presoje položaja in možnosti lastne operativne dejavnosti sem prišel do zaključka, da je treba vodstvo Izvršilnega odbora izročiti v roke novim, sposobnim in svežim mlajšim močem, ki bodo dvignili in skrbeli za prosvit Ljubljane. To moje stališče je osvojil tudi Izvršilni odbor in narodna Osvobodilna fronta, zato v njenem in svojem imenu predlagam za novega predsednika tov. Maležič Matijo, borce iz NOV, ki ga vsi prav dobro poznate in je že doslej kot sekretar Mestnega komiteta storil Mestnemu ljudskemu odboru mnogo uslug in nudil mnogo pomoči.

Za podpredsednika predlagam tov. Sitarja Franca, dr. Modice Helija, Gorjana Joška. Za tajnika tov. Kovčiča Leona. Za poverjenike pa Mačka Leopolda, Kocjana arh. Danila, Podbregar Erno, Pleško Srečka, Trtnik Lojzeta, Svetina Alberta, Drobož Franca, Repič Ivanko, Nebec Franca, Rakar Ivo, Miklavič Zvoneta, Naglič Staneta in Puhar Dominika.

Delovni predsednik da listo skupščini na glasovanje.

Skupščina soglasno izvoli Izvršilni odbor v smislu predlagane liste.

Novoizvoljeni predsednik tov. Maležič Matija naslovi na skupščino naslednje besede:

Tovariši, tovarišice ljudski odborniki!

Mislim, da bom tolmačil mnenje vseh članov novoizvoljenega Izvršilnega odbora, če bom v imenu vseh ljudskih odbornikov dal zagotovilo Mestnemu ljudskemu odboru, da bo novo izvoljeni Izvršilni odbor z vsemi svojimi silami, po svojih najboljših močeh skušal opravičiti veliko zaupanje, ki nam ga izkazuje Mestni ljudski odbor. Istočasno bi se zahvalil dosedanjemu Izvršilnemu odboru, na čelu s tov. predsednikom Albrehtom za njegovo delo, za delo od osvoboditve do danes. Delo dosedanjega Izvršilnega odbora je bilo brez dvoma težko delo, saj je moral urejati ljudsko oblast takoj po veliki osvobodilni vojni, ki so jo bojevali naši narodi.

Na zasedanju, ki se bo nadaljevalo jutri, bomo opravili zelo važno delo - sprejemali bomo petletni plan razvoja glavnega mesta Ljubljane. Naloge, ki jih postavlja petletni plan pred vso nas, pred vse naše rajone in masovne organizacije, pred vse prebivalce glavnega mesta Ljubljane, so brez dvoma težke naloge. So pa take naloge, po katerih bomo na koncu petletke lahko ugotovili velik korak naprej za razvoj, za boljšo in lepšo bodočnost, ki pa bodo zahtevale mnogo žrtev in naporov vseh nas. Zato je treba, da bo novoizvoljenemu Izvršilnemu odboru staž ob strani ves Mestni ljudski odbor in mu pri teh nalogah pomagal. Popolnoma sem prepričan, da bomo te naloge izvršili. Popolnoma sem prepričan, da bomo s tem vsi skupaj opravičili zaupanje, ki smo ga dobili na zadnjih volitvah v Mestni ljudski odbor.

Ob 17.30 uri prekine delovni predsednik zasedanje ter objavi ljudskim odbornikom, da se bo zasedanje nadaljevalo jutri 10. t.m. ob 9. uri dopoldne z nadaljevanjem sprejetega dnevnega reda, ko se bo sprejemal petletni plan mesta Ljubljane in izvolil okrožni zbor delegatov za volitve predsednika in sodnikov okrožnega sodišča.

Nadaljevanje zasedanja 10.IV.1948 ob 9.uri dopoldne.

Pred prehodom na dnevni red poroča podpredsednik Izvršilnega odbora tov. Gorjanc Jože, da se je zjutraj vršila 1.seja novoizvoljenega Izvršilnega odbora, na kateri so bila dodeljena posamezna poverjenišтва tako-le:

Predsednik planske komisije - tov. Podbregar Erna,
poverjenik za personalne posle in za ljudsko zdravstvo
ter socialno slrbstvo - tov. Rakar Iva,
poverjenik za industrijo in obrt - tov. Pleško Srečko,
poverjenik za trgovino in preslrbo - tov. Nebec Franc,
poverjenik za komunalno gospodarjenje - tov. Svetina Albert,
poverjenik za finance - tov. Naglič Stane,
poverjenik za kmetijstvo in gozdarstvo - tov. Maček Leopold,
poverjenik za gostinstvo in turizem - tov. Gorjanc Joško,
poverjenik za gradnje - tov. Kocjan Danilo,
poverjenik za kulturo in umetnost - tov. Miklavič Zvone,
poverjenik za šolstvo - tov. Repič Ivanka,
poverjenik za lokalni promet - tov. Trtnik Lojze,
poverjenik za stanovanjske zadeve - tov. Drobež Frano,
poverjenik za delo - tov. Puhar Dominik.

Nato preide ljudski odbor na nadaljnjo točko dnevnega reda

7.) Petletni plan Mestnega ljudskega odbora Glavnega mesta Ljubljane.

Delovni predsednik da besedo tov. Maležiču Matiji, predsedniku MLO.

Tov. Maležič:

Tovariši in tovarišice ljudski odborniki!

Izvršilni odbor vam predlaga v odobritev prvi petletni plan razvoja mesta Ljubljane, ki je sestavljen v skladu s petletnim planom razvoja LRS. Mestni plan predvideva zelo velik razvoj v vsakem oziru, predstavlja na videz neverjeten skok, ki ga bomo dosegli. Vendar bi bilo napačno, če bi izgradnjo mesta, dviganje življenjskega standarda prebivalstva in splošno kulturno življenje v Ljubljani gledali samo skozi očala mestnega plana. Poleg nalog predloženega plana bo iz republiških virov investirano na področju Ljubljane še 2 milijardi 800 milijonov din, tako, da bodo znašale investicije po republiškom planu blizu 4 milijardo din, ne-upoštevajoč pri tem še znatne zvezne investicije.

Generalni plan rekonstrukcije in izgradnje Ljubljane je tako široko-potezen, da se bo že v tej petletki marsikje izpremenilo lice našega mesta. Litostroji in druge nove tovarne, cela vrsta znanstvenih institutov, gospodarskih ustanov, kulturnih in reprezentativnih zgradb, ureditev železniškega vozla s poglobitvijo kolodvora in proge - to je samo nekaj primerov, ki bodo dali smer bodočemu razvoju, v katerem bo Ljubljana postala dostojno središče naše republike.

Velik del, posebno vsa komunalna izgradnja, stanovanja in podobne naloge, ki neposredno vplivajo na standard življenja, spadajo v delokrog MLO in so zajete v našem mestnem planu. Dejstvo, da si po sprejetju zveznega in republiških planov danes postavljajo svoje plane tudi ljudski odbori v lokalnem merilu, je zelo pomembno, kar priča, da pri nas ni več sлагane lokalne samouprave, samouprave na papirju, kot smo jo bili vajeni v predaprilskih časih. Ne more biti namreč govora o kakršnikoli samoupravi, če ni za to materialne osnove. Ta materialni temelj ljudske oblasti je pri nas socialistični sektor gospodarstva, v katerem igra važno vlogo tudi gospodarstvo lokalnega značaja. Prav zaradi tega je pri nas možno planirati v državnem in lokalnem merilu, oziroma prav zaradi tega je pri nas poleg državnega plana tudi planiranje v lokalnem merilu družbeno - ekonomska zakonitost. Nikdar doslej v zgodovini ni bilo občinske uprave Ljubljane, ki bi bila v stanju predvideti, še manj pa določiti gospodarski in kulturni razvoj mesta za pet let naprej. Nikdar doslej ni bilo za to niti ekonomske, niti politične moči. To je mogoče samo v ljudski državi, kjer ni več diktata posameznih kapitalistov, kjer so osnovna proizvodna sredstva v rokah ljudstva, kjer razvoj industrije, zidanje stanovanj, urejanje prometa, komunalnih naprav itd. ni več stvar posameznikov, marveč vse družbe, ki zato tudi s članom pristopa k delu.

Toj družbeni izpremembi, ki si jo je izbojevalo naše ljudstvo, odgovarja tudi smeli načrt razvoja našega mesta, v katerem naše ljudstvo ne vidi več kapitalistični center izkoriščanja mesta in vse dožele, marveč ga čuti kot zarišče socializma.

II.

Naš petletni plan na osnovi dela, razvoja in izkušenj, ki so jih pridobili mestni organi tokom zadnjih let. Če so bile te izkušnje potrebne za sestavo plana, so tembolj potrebne za izvajanje plana. Radi tega je treba na par značilnih primerih oceniti naše dosedanje delo:

1.) Od bivše občine smo podedovali zelo malo gospodarskih podjetij in ustanov, večinoma v slabem stanju. To so bile stare komunalne ustanove in podjetja, dočim industrijskih, obrtno-storitvenih, trgovskih, gostinskih in drugih obratov ni bilo. Do danes se je mreža podjetij silno razmahnila tako, da je število zaposlenih v vseh mestnih podjetjih narastlo od 1.652 v začetku leta 1946 na 7.694 v začetku leta 1948. Dočim je bila akumulacija v mestnih podjetjih leta 1946 minimalna, se je leta 1947 povzpela nad 50 milijonov din in je predvidena za leto 1948 v znesku preko 100 milijonov din.

Upravni aparat MLO, ki je bil povečini prevzet od bivše občine je zelo težko sledil tako naglomu razvoju. Ta, povečini čisto administrativni aparat ni bil vajen operativnega upravljanja gospodarstva, v nekkih primerih je v tem smislu predstavljal celo oviro. Radi tega so bili potrebni veliki napor, da je v naših gospodarskih organih prevladal smisel za gospodarjenje, da mora biti upravni aparat posredni ali neposredni voditelj gospodarskih podjetij.

Najvažnejša izkušnja, ki smo jo v tem procesu pridobili je ta, da je tam nanj birokracije po naših uradih tedaj in tam, kjer je dosti posla s podjetji in s produkcijo, kajti tam okorno, birokratsko poslovanje postane najprej očito. Naše trgovinsko poverjenišstvo danes in pred letom dni je kot dan in noč prav iz razloga, ker se je pred letom še utapljalo v administriranje, dočim ga sedaj poživlja cela vrsta trgovskih podjetij. Naši rajonski ljudski odbori so iz istega razloga zadnjega pol leta napravili večji razvoj kot preje v dveh letih. Taki so primeri tudi v vseh drugih naših organih. Že samo ta izkušnja potrjuje hkrati dve stvari: da namreč ne more stari, oziroma, da ne morejo deli staroga administrativnega aparata, ki so bili primerni bivši občinski upravi, sedaj v naših razmerah uspešno voditi socialistični sektor gospodarstva in drugič, da ne more biti dobro delo tistega ljudskega odbora, ki nima gospodarske osnove v svojih gospodarskih podjetjih in ustanovah.

Drugi zaključek, ki je za Ljubljano posebno važen je ta, da pri nas prevladujejo taka proizvodna podjetja, ki niso bila z naše strani ustanovljena po načrtu, marveč smo jih dobili po sodni zaplembi in po nacionalizaciji. Nevarnost je sedaj, da bi obstoječa podjetja določala smer razvoja naše lokalne industrije. Povsod tam, kjer smo mi sami postavljali podjetja na osnovi potreb - prevozna, komunalna, trgovska, gostinska itd. - tam take nevarnosti ni.

2.) Izvajanje plana v lanskem prvem letu naše petletke je pokazal vse leto spremljal delovni polet naših delovnih ljudi. Na področju Ljubljane je bil plan prvega leta na splošno presežen in to v zveznih, republiških in naših mestnih podjetjih. To pomeni za nas brez dvoma veliko gospodarsko in politično zmago. Značilno pa je, da je bil prvo polovico lanskega leta uspeh pri izvajanju plana v Ljubljani veliko manjši od uspeha v drugi polovici leta. Mnoga podjetja, ki polletnega plana niso izpolnila, so to

v drugi polovici nadomnila in skupni letni plan presegla.

Če pogledamo na položaj pred letom dni, se spomnimo, da je lanske pomladi pa tja do poletja našim sovražnikom sorazmerno uspelo vplivati na del manjšavednih ljudi in zasejati pesimizem pri izvajanju planskih nalog. Da so bile na dnevnem redu razne alarmantne novice o skorajšnji intervenciji, o nacionalizaciji obrtnikov, razlastitvi kmetov, zamenjavi denarja, o tem, da je plan nerealen itd. Naše politične organizacije, ki so v tistem času slabo delale, so imele dokaj truda, da so se šele tja v poznem poletju izmotala iz defenzive in razkrinkale vse podobne podle namere sovražnika, ki je hotel s takimi govoricami zmanjšati delovni član ljudstva. Na primeru Nagodetovega in drugih procesov so množice jasno začutile, da je vse to delo zapadnih kapitalistov, ki hočejo preko svojih agentov pri nas zavreti naš razvoj v socializem.

Naše sindikalne organizacije in tudi vodstva podjetij v prvi polovici leta niso uspeli letni plan razdeliti na mesece in ga podrobno pojasniti tako, da plan delavcev po tovarnah in obratih ni neposredno zainteresiral. Mnoga naša mestna podjetja pa tedaj sploh še niso imela realnih planov. Na gradilišču Megrada v Siški je n.pr. ista delavna grupa v oktobru in novembru, ko ji je bil plan podrobno pojasnjen storila več, kot od maja do oktobra, ko je bil plan skrit v pisarni.

Iz gornjega sledi, da izvajanje plana ni odvisno samo od organizacijskih ukrepov gospodarstvenikov, marveč istočasno in predvsem tudi od politične zavesti delovnih ljudi, od stopnje njihove patriotske zavesti pri prenašanju težav v zvezi s planom in od tega, koliko so jim planske naloge poznane in razumljive.

3.) Volitve v RIO in KLO v lanskem novembru predstavljajo veliko prelomnico za vlogo rajonov in krajev, kakor tudi za delo samega MLO. Na rajone smo prensali važne naloge v komunalnih poslih, v upravljanju industrijsko-obrtnih obratov, preskrbi, financah itd. Vzporedno s tem se je vršila decentralizacija dela na MLO.

Ta krepitev rajonov in krajev, ki so bili dotlej suha administrativna telesa brez posebnih kompetenc, ne pomeni le okrepitev naših osnovnih organov oblasti, marveč pomeni novo stopnjo v organizaciji našega mestnega gospodarstva. Vrsta naših manjših podjetij, ki so dotlej obremenjevala poverjenišтва MLO in bila slabo vodena, so se po predaji rajonom, vidno izboljšala. Na ta način so tudi RIO in KLO postali opora mestnim gospodarskim podjetjem. Sledi torej, da je treba z decentralizacijo dela na MLO nadaljevati tudi v naši gospodarski dejavnosti.

III,

Z razvojen direktoij, ki so v naša podjetja vnesla red in operativnost, s krepitvijo in boljšo organizacijo rajonov in krajev ter z novo organizacijo našega izvršilnega odbora je postavljena pri nas taka organizacija, ki jamči, da bo lahko vsaka naloga takoj vidna in vpoštevana, ki omogoča iniciativno širokega kroga, s čemer se lahko organizacija približa vsakdanjemu življenju naših meščanov. Vse napredek v zvezi z našim splošnim državnim planom bodo ljudje čutili preko dobrega ali slabega dela naših organov in obratno, prav mi smo dolžni v redu izpolnjevati naš mestni plan, da bo skupni državni plan dosežen.

Ko se litomo našega plana bi pogrešili, če ga ne bi gledali v najtesnejši povezanosti z republiškim in zveznim planom.

Zvezni plan predvideva začetek "urejanja 20 največjih mest v državi po zahtevah modernega urbanizma in v skladu z gospodarskimi, komunalnimi in kulturnimi potrebami novega družbenega življenja". Naš republiški plan posveča glavnemu mestu Ljubljani posebno poglavje. Če samo za to moramo pristopiti k našemu mestnemu planu iz širše perspektive. Vse, kar se na področju mesta gradi, ureja in obnavlja, pa naj bodo to tovarne, znanstvene in kulturne ustanove, prometne naprave, pa naj to delo vrši kdorkoli, vse to vpliva na življenje meščanov, daje smer razvoju itd. - in mora biti radi tega predmet našega zanimanja. Mnogi naši odgovorni tovariši to pozabljajo, imajo pred očmi samo ozki mestni sektor ter delajo zato napako. Zavedati se moramo, da ne more biti uspešnega dela brez upoštevanja splošnih nalog in da vsak partikularizem na vse zadnje škoduje nam samim.

Ljubljana se danes v vsakem pogledu neprimerno hitreje razvija kot kdajkoli prej. Začela se se že prva dela, ki naznanjajo velik razmah mesta proti severu. Stanovanjske zgradbe v okolici Litostroja in gradnja zbiralnega kanala za severni del mesta, pričajo o tem. Začela se se meritvena dela za poglobitev ex železniške proge skozi mesto, ki je glavna ovira za nemoten pravilni razvoj proti severu. Lahko rečemo, da ni daleč čas, ko se bo mesto popolnoma strnilo s Št. Vidom in Ježico.

Z dneva v dan je dotok ljudi v mesto večji. Še lansko leto smo predvidevali, da bo imela Ljubljana ob koncu petletke 120.000 prebivalcev. Zet danes vidimo, da smo se zmotili, da bo ta številka že letos prekoračena, oziroma bi že bila, če ne bi stanovanjska stiska ovirala naseljevanja v mestu. Napačno bi bilo misliti, da je ta dotok ljudi v mesto istoveten s stihinskim gonilanjem prebivalstva v mestih kapitalističnih držav. Nasprotno! Potreba po vedno novi delovni sili v obratih, ki jih načrtno postavljamo, potreba po novih znanstvenih, tehničnih in drugih kadrih, ter možnost, da stotine ljudi danes pri nas lahko študira na vseh možgih šolah - ter končno osvoboditev in sprostitve vsega življenja, ki ga je slovenski narod izbojeval - to so vzroki, ki zahtevajo od glavnega mesta hitrejši razvoj.

Naša dolžnost je skrbeti za to, kako meščanom v danih prilikah omogočiti kulturno življenje. Radi večjega števila ljudi bo treba več stanovanj, bo treba izboljšati promet, bo treba novih cest, več trgovin, gostiln, menz, kinodvoran, ambulant, šol, več vode, elektrike, plina itd. No, na to, kako se konkretno lotiti teh nalog, nam odgovarja naš petletni plan. Ravno to je osnovna linija našega plana.

Če pogledamo 14 člen plana, na prvi pogled opazimo, da je glavna misel posvečena stanovanjem, komunalnim napravam, prosveti, kulturi in zdravstvu - to se pravi skrbi za življenje ljudi. V kolikor plan pokaže razvoj lokalne industrije, je tudi tukaj vidno, da prvo mesto zavzema prehranska industrija.

To ni slučajno, da danes sprejemo prav tak plan, s prvo tako osnovno orientacijo. Pri nas, v ljudski državi je vprašanje splošnega razvoja gospodarstva, industrializacije, elektrifikacije itd. neločljivo povezano z dvigom življenjskega standarda. Pri nas razvoj proizvodnih sil in večanje družbenega bogastva povzroča stalno večanje blaginje delovnih ljudi, dočim v kapitalizmu večanje družbenega bogastva in dvig standarda delovnih ljudi ne gresta vzporedno, marveč se bogastvo kopiči v rokah najhnega števila kapitalistov, kar povzroča stalno večanje revščine med delavci, kmeti, obrtniki in delovnimi ljudmi sploh. Kapitalisti gradijo tovarno,

elektrarno, rudnike, železniške proge itd. in pri tem mislijo na profit, mi pa gradimo tovarne, elektrarno, rudnike, železniške proge itd. zato, da bi lahko gradili tudi kulturno prosvetne ustanove, bolnice, sanatorije, počitniške domove, stanovanja, da bi razvijali kmetijstvo, obrt itd.

Plan o povečanju blaginje ljudi si lahko postavi samo država delovnega ljudstva, kjer so sredstva za dosego te blaginje v njenih rokah. Ker ima o v ljudski državi Jugoslaviji prav ljudski odbori kot organi oblasti prvenstveno nalogo, da izkoristijo velike materialne vire, ki jih bo dala naša industrija in kmetijstvo ter jih uporabijo za vsakdanje življenje ljudi, zato je jasno, da naš petletni plan postavlja na prvo mesto skrb za boljše življenje meščanov.

Največjo število v planu investicij predstavlja 528 milijonov 120 tisoč din za gradnjo stanovanj, kar predstavlja 45% vseh investicij po planu. To zglada na prvi pogled veliko, - brez dvoma ni malo - vendar za potrebe prebivalstva ob koncu petletke še ne bo zadostovalo. Mi danes vemo, da mnogo ljudi v mestu živi v premajhnih, neprimernih stanovanjih, da jih je mnogo, ki na stanovanja dolgo čakajo. Vendar mi tehnično nismo v stanju sedaj graditi več stanovanj, kot jih gradimo. Ne moremo mi v par letih nadomestiti to, kar so v Ljubljani zamudili v 4 letih vojne, ko so gradili bunkerje in žične ovire namesto stanovanj.

Zgraditev predvidenega števila stanovanj je v petletni ena glavnih nalog ljudskega odbora. Vendar to v pogledu stanovanjskega vprašanja ni edina naloga. Gradnja stanovanj je družbena naloga, ki je za vse nas enako važna, kot gradnja industrije. Radi tega moramo skrbeti, da bodo tudi druge ustanove za svoje delavce in nameščence gradile stanovanja. V Ljubljani imamo lepo število ustanov in tovarn, ki gradijo stanovanja in poslovne prostore. Je pa tudi mnogo primerov, ko ustanove razširjajo svoje obrate, povečavajo število zaposlenih in ne mislijo o tem, kje in kako bodo ti ljudje stanovali. Obrnejo se z dopisom na MLO, rabimo toliko prostorov, se razburjajo, ker jim ni takoj ustrezno in čakajo. Če imajo možnost za gradnjo in je to celo predvideno po njihovem planu, potem jih bomo mi pustili, da čakajo! Na drugi strani moramo pospeševati gradnjo stanovanj s strani privatnikov, pri čemer se seveda morajo držati regulacijskega načrta.

Pri gradnji stanovanj in drugih zgradb pa ne smemo težiti samo za to, da se zazidavajo prazne parcele na sedanji periferiji. Tudi gradnjo stanovanj moramo izkoristiti za to, da se bo izpremenil zunanji izgled obstoječih mestnih predelov. Neekonomično je razširjati mestni pomorij, dokler imamo v centru mesta še nebroj nezazidanih parcel, kjer je že položena kanalizacija, plin in električna osvetljava, vodovod, kajti prav tega materiala nam zelo primanjkuje, ne glede na to, da prazne parcele običajno mestu niso v okras. Iz tega razloga bo treba marsikje tudi stare rušiti in na istem mestu graditi novo. Ne moremo n.pr. toliko časa pustiti Kolodvorsko ulico tako, kot je, dokler se ne bodo tamkajšnje stare niske zgradbe same porušile. Temu primerno smo začeli letos na Ambroševem trgu z večjimi deli. Takih ulic in trgov pa je v Ljubljani še mnogo.

IV.

Naš plan obsega tudi celokupni zadružni in privatni sektor na področju mesta. Sem spada manjše število privatnih industrij, vsi obrtniki in kmetje. Naš plan bi bil nepopolen, oziroma bi bil brez vrednosti, če ne bi zajel tudi vse privatne proizvodnje in dejavnosti. Ne mislimo seveda z administrativnimi ukrepi in nasilno vplivati na razvoj privatnega sektorja. Pri nas lahko planiramo in vplivamo na razvoj privatnega sektorja ekonomskim putem, s tem, da imamo dovolj močan državni sektor, ki ne uničuje malega producenta, kot v kapitalizmu, marveč mu nasprotno omogoča nemoten razvoj in mu daje celo pobudo za to.

Predvsem je tukaj važno vprašanje obrtnikov surovin za njihove obrate. Lansko leto ni bila vedno in povsod izkoriščena kapaciteta obrtniških obratov, ker je primanjkovalo surovin. To objektivno težavo so nekateri veliki obrtniki izkoristili in jo še izkoriščajo in med poštenimi obrtniki sejejo nezaupanje do oblasti in nevero v razvoj privatne obrti pri nas. Ti ljudje slušajo še danes, kljub jasni liniji, ki jo je dal tov. maršal in drugi naši voditelji -- voditi diskusijo okrog vprašanja -- ali bo privatni obrtnik v ljudski državi obstojal ali ne. Večina sestankov z obrtniki še zadnje čase izveni v tem smislu. Mi ne dopuščamo več take diskusije! Za nas je jasno, da so poštene obrtniki nepogrešljiv sestavni del gospodarskega mehanizma naše ljudske države, povezo pa tudi, da obrtniki -- špekulanti, ki hočejo uspevati na račun drugih, dostikrat tudi majhnih obrtnikov -- res ne bodo dolgo obstojali v ljudski državi. Brez dvoma pa je ogromna večina ljubljanskih obrtnikov poštena in smo prepričani, da bodo sami pokazali na tiste, ki rajši delajo zmedo, kot da bi se pogovorili o tem, kako bomo delali in kako premagali naše objektivne težave.

Čeprav ni bila kapaciteta do kraja izrabljena, je vendarle res, da je obseg obrtne proizvodnje že lansko leto bil za 16% višji, kot pred vojno. Zakaj potem v obrtništvu občutek premajhne zaposlenosti? Zato, ker so silno porasle potrebe ljudi, ker se je kupna moč večine delovnih ljudi dvignila. Tu je vzrok, da imajo obrtniki več naročil, kot kdajkoli prej, da bi lahko porabili več surovin, kot kdajkoli poprej. To pa jasno kaže na perspektive obrtništva, ko bosta naša industrija in kmetijstvo povečala produkcijo.

V.

Po obliki, kot je sestavljen, je naš plan v nekih členih enako splošen kot republiški, v nekaterih pa bolj konkreten. Brez dvoma mora biti plan ljudskega odbora bolj podroben, kot je lahko republiški, ker mora postaviti pred ljudi naloge v čim jasnejši luči, poimensko če treba. Vendar ta podrobnost ne sme iti tako daleč, da bi dušila iniciativo, da bi onemogočala izpreminjanje in izboljševanje med delom. Nima smisla plan predvideti n.pr. izgradnjo velikega vajeniškega doma, če se bo verjetno pokazalo, da je boljše zgraditi 2 ali 3 manjše; tlakovati to in to ulico, če bo izpremenjen promet pokazal tako potrebo na drugem kraju. Tovariš Stalin pravi: " Za nas je petletni plan kakor vsak plan, le plan, sprejet kot prvo približanje, ki ga je treba še točneje odrožati, spreminjati in izpopolnjevati na podlagi izkušenj na terenu, na podlagi izkušenj pri izpolnjevanju plana. Noben petletni plan ne more predvideti vseh možnosti, ki se skrivajo v naročju našega reda in ki se odkrivajo šele med delom, med uresničanjem plana v tovarni, kolhozu, rajonu itd. Samo birokrati lahko mislije, da se

plansko delo konča s sestavo plana. Sestavljanje plana je šlo začetek planiranja. Pravo plansko vodstvo se razvije šele po sestavi plana, po preizkušanju na terenu, med izpolnjevanjem, popravljanjem in točnejšim določanjem plana."

Važno nalogo v našem planu morajo odigrati RLO in KLO. V veliki meri bomo prav preko njih naloge plana približali ljudstvu, oziroma preko njih dobili podporo ljudstva v obliki kritike, predlogov itd. Naš plan ne sme kršiti gospodarske samostojnosti RLO in KLO, čeprav je to za vse mesto skupni plan. Nasprotno v okviru tega plana si bodo rajoni in kraji postavili svoje plane, kjer bodo lahko do kraja razvili iniciativo za povečanje plana.

Razpravljanje danes ne bi bilo popolno, če ne bi omenili tako važnega faktorja, kot je pri nas prostovoljno delo. Lansko leto in že letos so prostovoljci prihranili MLO-u stotisoče. Letošnji plan prostovoljnega dela predstavlja izdatno dopolnitev plana MLO in kaže veliko voljo meščanov do urejanja in graditve mesta. Zgrajenih bo mnogo cest, urejenih parkov, popravljenih zgradb, fizikulturnih prostorov itd., ki jih bomo vsi uporabljali, vendar to ne bo v breme našega proračuna. Marsikje bo ravno prostovoljno delo najprimernejša oblika, po kateri bodo ljudje spoznali naše mestno in vsedržavno gospodarstvo. Obveze za delo, ki jih postavljajo OF organizacije, sindikati in posamezniki niso nič drugega, kot majhni primitivni plani, kot delci našega skupnega plana. Če se nekdo obveže, da bo delal 20 ur pri izkopu za zbiralni kanal, potem je ta obveza del petletnega plana MLO, ki predvideva zgraditev tega zbiralnika. V tem smislu mora biti plan Osvobodilne fronte tudi plan ljudskega odbora.

VI.

Ko ugotavljamo glavne značilnosti plana, primerjamo dvig produkcije v posameznih panogah, dvig standarda življenja, gradnjo obče koristnih naprav itd. pa ne smemo misliti, da bomo vse te stvari dosegli brez težav. Mi vsi dostikrat radi povdarjamo, da je petletni plan borba. To je postalo že precej splošno geslo. Vendar v vsakdanjem življenju, ko moramo dejansko premagovati težave, dostikrat tega gesla ne razumemo. Ne razumemo, da je izbojevanje našega petletnega plana z ozirom na to, da globoko poseže v družbene odnose morda težja stvar, kot je bila narodno-osvobodilna borba. Izpolnitev plana terja velikih naporov od vseh nas. Prvi dve leti petletke sta še posebno težki, težji od ostalih treh. Do tedaj ne moremo pričakovati vidnega izboljšanja. Letošnje plansko leto bo najtežje. Naš voditelj tovariš Tito je dejal udarnikom Srbije: "Leto 1948. bo najtežje leto v izvrševanju našega plana". Zato ni prav, če govorimo samo o lepši bodočnosti, ki jo bomo s planom dosegli, pri tem pa zamolčimo, da pot, po kateri hodimo ne bo lahka.

V naših lokalnih podjetjih bo še marsikaj primanjkovalo surovin, strokovnih moči, prostorov, skladišč; na naših gradiliščih bo tudi letos primanjkovalo gradiva, zidarjev itd.; našim trgovskim podjetjem bo primanjkovalo prevoznih sredstev. O tem smo prepričani in se nam zdi to normalno, kajti po tako težki vojni in takem razrušenju drugače biti ne more. Vse te težave pa postanejo malenkostne, če se zavedamo, da moramo izvršiti plan, če hočemo jutri lepše živeti, da za nas ni nepremagljivih trdnjav, če se dela lotimo z voljo. Zavest, da so naši narodi tako močni, da s svojimi silami, čeprav težko - urejajo svoj dom, brez klečeplazenja pred dolarji za ceno naše svobode - ta zavest nam mora dati moči tudi v naslednjih planskih letih. Saj ravno radi tega, ker nam pri

vsakdanjem delu mnajka tega, enoga in tretjega, mi pa hočemu kljub temu z delom naprej -- je plan borba. "Oč ~~ne~~ se hočeš vseliti v hišo, jo moraš prej sezidati" pravi tovariš Kardelj.

Tovariši odborniki! Mi že prelo leto dni izvajamo ta plan. V tem času, ko smo si pridobili že mnogo izkušenj, ko imamo že vidne prve uspehe, ko imamo za seboj prvo plansko leto častno izpolnjeno, ko že tu pa tam lahko ugotavljamo vzroke posameznim neuspehom, ko vidimo delovni polet, s katerim so delovne množice sprejele plan -- mi ne dvomimo, da bodo naši delavci, naši sindikati in vsa naša fronta tudi letos in v naslednjih letih pokazali enako zavest, kot so jo pokazali v preteklem 1947. letu, ko se je v Ljubljani zadnje mesece v vseh tovarnah vršila dobesedna bitka za izvršitev letnega plana. Pred letom dni so se še dobili ljudje, ki so verjeli, da je naš plan bajka, danes so utihnili.

Mi gradimo svoj lepši dom, v katerem hočemo sadove svojega dela tudi uživati. Zato hočemo mir, zato nočemo vojne! Borili se bomo proti vsem vojnim hujskačem na zapadu, toda ne samo z besedo, temveč tudi z dejanji. Naša država na čelu z našim voditeljem maršalom Titom predstavlja v svetu resno silo za trajen mir med narodi. Krepitev naše domovine Jugoslavije in večanje njene obrambne moči pa bomo dosegli z izpolnitvijo Titovega petletnega plana.

Z izpolnitvijo petletnega plana Glavnega mesta Ljubljane bomo dali svoj doprinos skupnemu planu LRS in FLRJ.

Po 10 minutnem odmoru da besedo delovni predsednik tajniku IO tov. Kovačiču Leonu.

Tov. Kovačič:

Tovariši in tovarišice ljudski odborniki glavnega mesta Ljubljane!

Danes, ko Izvršilni odbor MLO predlaga v razpravljanje petletni plan razvoja mesta Ljubljane, se prav vsi zavedamo nove družbene stvarnosti, ki je plod naše zmagovite osvobodilne borbe, stvarnosti, ki prav ona omogoča vodenje gospodarstva po planu brez katerega si ne moremo zamisliti ostvarjenje socializma. Veličastna zmaga nad fašističnim okupatorjem in domačimi izdajalci pomeni poleg vojaške tudi politično zmago tistih velikih načel, ki so jih naši narodi pod vodstvom komunistične partije vzdigali v temelje, na katerih gradimo novo družbo brez izkoriščanja človeka po človeku.

Izvajanje teh osnovnih načel je privedlo do bistvenih izprememb v družbenem življenju naše države.

Prvo, ljudstvo je iztrgalo oblast iz rok izkoriščevalskega razreda ter pričelo samo odločati o svoji usodi in s tem zajamčilo najširšo ljudsko demokracijo. Dalje, v roke delovnega človeka so prešle glavne komandne pozicije v gospodarstvu, ki je s tem postalo instrument za materialni in kulturni dvig vseh državljanov Federativne ljudske republike Jugoslavije. To je s svoje strani privedlo do novih odnosov v proizvodnji, ki temeljijo na družbeni lastnini na sredstva za proizvodnjo, s čemer je v skladu socialistično načelo razdeljevanja narodnega dohodka "vsakomur po njegovem delu". V zvezi s temi spremembami so nastale nove organizacijske oblike, t.j. plansko gospodarjenje, ki je i pogoj i nujnost socialistične družbene ureditve.

V zvezi s temi spremembami, zlasti pa z dejstvom, da je "zdaj naša napredna družbena politična in državna zgornja stavba v očitnem nasprotju s svojo zastalo gospodarsko podlago" (Hebrang: referat o priliki sprejemanja zveznega petletnega plana), t.j.

z gospodarske in tehnično zaostalo zapuščino predaprilske Jugoslavije.

V zvezi z dejstvom, da je potrebno vskladiti nesorazmeren odnos med industrijo in kmetijstvom, med težko in lahko industrijo, med ponudbo in povpraševanjem, ki je posledica anarhičnega kapitalističnega gospodarstva preteklosti,

v zvezi z velikimi olinji, ki naj prinesejo boljše življenje našemu ljudstvu,

so bile postavljene pred Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo velike in težke naloge.

Te naloge - odpraviti gospodarsko in tehnično zaostalost, utrditi obrambno moč naše države, razvijati socialistični sektor v gospodarstvu in nove odnose v proizvodnji, dvigniti splošno blaginjo delovnega ljudstva - so postale splošna linija državnega gospodarskega plana in tvorijo temelj vseh petletk od zvezne pa do planov lokalnih organov oblasti.

Bežen pogled na osnovne naloge pokaže, da mora - pa tudi mora - odigrati lokalno gospodarstvo važno vlogo v sklopu celotne gospodarske dejavnosti nove Jugoslavije.

Pri sestavljanju osnutka petletnega plana razvoja mesta Ljubljane je imel Izvršilni odbor Mestnega ljudskega odbora v vidu splošno linijo plana FLRJ in posebne naloge, ki jih postavlja Ljubljani plan Ljudske republike Slovenije ter načela in smernice, ki sta jih postavila tovariša Kardelj in Kidrič decembra 1947 v Beogradu na posvetovanju o komunalnem gospodarstvu.

Osnutek plana se oslanja predvsem na naslednje osnovne naloge lokalnega gospodarstva sploh in na naloge, ki jih ima Ljubljana za svoj razvoj še posebej:

a) Lokalno pogospodarstvo mora služiti kot dopolnilo zveznemu in republiškem, zlasti po kvaliteti in izberi proizvodov.

b) V skladu z načelom suverenosti ljudskih odborov na svojem področju ustvariti lastno gospodarstvo, ki naj tvori osnovo proračunskih dohodkov MLO.

c) Gospodarska dejavnost na področju mesta naj služi materialnemu in kulturnemu dvigu življenske ravni prebivalstva,

d) Ker tvori naše mesto priroden turistični center in predstavlja kot glavno mesto LRS gospodarski in kulturni center Slovenije, ima še posebne naloge. Skladno s tem predvideva plan čimprej odpraviti zaostalost Ljubljane, ki je posledica centralizma in gospodarskega anarhizma predaprilske Jugoslavije.

II.

Lokalna industrija in gradbena podjetja.

Industrija, ki smo jo podedovali iz predvojne dobe je tehnično na izredno nizki stopnji. Kljub nizki organizacijski sestavi kapitala pa je donasala kapitalistom ogromne dobičke, ker bi bila za buržuazijo predraga zamenjava izredno cenene delovne sile s stroji.

V gospodarskem oziru je imela Ljubljana izgled srednjeveškega mesta, saj je slonela proizvodnja predvsem na drobnem ročnem delu obrtnikov, ki jih imamo blizu 2.000, kar pomeni za vsakih 60 prebivalcev 1 obrtnika.

Zaradi takega stanja predvideva plan v skladu s splošnimi načeli petletnega plana FLRJ razvoj lokalne industrije, ki naj bo tehnično sodobno opremljena in je zato predvideno 1/12 celotnih

investicij, t.j. 108 milijonov din. S tem v zvezi postavlja plan predvsem naslednje naloge:

1.) Zadovoljiti široke potrebe prebivalstva in zato razviti zlasti prehrabeno, katere proizvodnja se bo dvignila na 304% in ostalo industrijo potrošnih predmetov.

2.) Omogočiti izvajanje plana novogradenj z razvojem industrije gradbenega materiala, zlasti pa gradbenih podjetij, v katera bo investirano 29 milijonov din.

3.) Ustvariti lokalno industrijo kot bazo gospodarske samostojnosti mestnega ljudskega odbora in je zato že v letu 1948 predvideno, da bo dala ta iz svojih dobičkov blizu 50% vseh mestnih proračunskih dohodkov iz gospodarstva.

4.) Da bi se dvignil narodni dohodek prebivalstva, znižati polno lastno ceno do konca petletke povprečno za 18%

Kot ena glavnih nalog, ki bo omogočila polno izrabo kapacitete naših obratov, stoji pred nami mobilizacija notranjih rezerv ter odkrivanje lokalnih virov surovin in materiala.

Za ostvaritev teh nalog je naša dolžnost, da se naslovinimo na široko iniciativo našega delavstva ter z vsemi sredstvi podpremo in razvijamo novatorstvo ter udarništvo.

Obrtništvo.

Plan razvoja obrtništva je bil sestavljen v skladu z načeli, ki so jih postavili naši vodilni ljudje glede odnosa do delavnega dela privatnega sektorja in v skladu z važnostjo, ki jo daje republiški plan temu razvoju.

Kot osnovo postavlja plan razvijanje obrti kvalitetnih izdelkov ter obrti za gradbena in inštalaterska dela in s tem omogočiti čim hitrejši dvig življenske ravni prebivalstva. Zato se bo vrednost proizvodnje do konca petletke dvignila od 321 milijonov na 491 milijonov. Da bi se obrtništvo čimbolj vključilo v naše plansko gospodarstvo, predvideva osnutek plana dajanje vse pomoči obrtno-produktivnim, kakor tudi obrtniškim nabavno-prodajnim zadrugam.

Ena najvažnejših nalog Mestnega ljudskega odbora po vprašanju obrtništva je, da podpre predvsem tiste obrtnike, ki so se že vključili v petletni plan in da izvede najširšo mobilizacijo za vključitev še ostalih obrtnikov v plansko delo. Z izvršitvijo te naloge bo znatno olajšano izvajanje našega plana, a na drugi strani se bo dvignil gospodarski položaj našega obrtnika ter se bo izločila špekulacija, ki gre na škodo vsega prebivalstva, torej prav tako vseh delovnih in poštenih obrtnikov.

Kmetijstvo.

Po principih, ki so postavljeni v zveznem in republiškem planu predvideva tudi naš osnutek spremembo gojenja kultur ter mehanizacijo poljedelstva in povišanje porabe umetnih gnojil za 300%. Za zadovoljitev vsakdanjih potreb prebivalstva se bodo gojili predvsem pridelki, ki so dnevno potrebni našemu trgu ter množični prehrani. Zaradi tega se bo usmerjalo naše kmetijstvo na gojenje zelenjave in sočivja in se bo dvignila zasajena površina z zelenjavo na 153%. Da bi mogli zalagati Ljubljano skozi vse leto s cenenno zelenjavo se bodo gradile tople grede, a prehrabena industrija bo zgradila sodobno hladilnico za konzerviranje sočivja preko zime.

Važnost polaga plan na razvoj kmetijskih nabavno-prodajnih zadrug, ki bodo v veliki meri doprinesle k cenejšemu oskrbovanju našega mesta, a na drugi strani razvoju kmetijstva v smislu nalog, ki jih postavlja plan. S pomočjo, ki jo mora nuditi MLO izgradnji združnih domov se bo mnogo doprineslo k gospodarskemu in kulturnemu ter političnemu dvigu kmečkega prebivalstva.

Posebno pažnjo posveča osnutek razvoju mestnih ekonomij, v katere bo investirano preko 23 milijonov din ter razvoju industrijskih ekonomij. S proizvodi prvih bo dana možnost intervencije na trgu posebno v zgodnji in pozni zelenjavi, ki je zmeraj najdražja. Z drugimi pa bo možno izboljšati prehrano delavskih menz.

Dvig stanovanjskega fonda.

Eden najbolj perečih problemov Ljubljane je stanovanjsko vprašanje in je prav zato Izvršilni odbor vložil mnogo truda za njegovo pravilno reševanje. Stanovanjski fond iz predvojne dobe ne odgovarja novim potrebam mesta in to predvsem, ker so pred vojno zidali privatniki z namenom, da bi izvlekli čim večje dohodke. Na drugi strani se je stanovanjska kriza še poostrila zaradi ogromnega dotoka in prirastka prebivalstva po osvoboditvi.

V zadnjih petih letih pred vojno je bilo investirano v Ljubljani skupno v vse visoke gradnje 214 milijonov, dočim je predvideno v naši petletki 582 milijonov investicij samo za stanovanja, t.j. skoraj 1/2 vseh investicij. K temu je treba prišteti še investicije za stanovanja, ki jih bodo vložila republiška in zvezna podjetja ter organizacije in privatniki. Na tem mestu bi omenil inicijative delavcev in uslužbencev Električne cestne železnice ter "Vinotrga", ki bodo z lastnimi sredstvi in prostovoljnimi delom zgradili stanovanja za svoje ljudi. Takim primerom ljudske iniciative bo dajal mestni ljudski odbor vso podporo ter jo razvijal tudi drugod, kakor n.pr. v l. 1947 množično prostovoljno delo pri gradnji stanovanjskih blokov v Siški. V letu 1940 je bilo zgrajenih v Ljubljani 370 stanovanj, dočim bodo letos samo MLO in Litostroj ter Jugoslovanska Armija zgradili 550 stanovanj. Dodal bi še, da se v Ljubljani gradijo javne zgradbe, kar bo omogočilo izprazniti mnoga stanovanja, ki so bila po osvoboditvi spremenjena v poslovne prostore.

Plan predvideva poleg novih stanovanj dograditev vseh nedokončanih zgradb ter obnovo poškodovanih. Vzdrževanju stanovanjskega fonda, zlasti zgradb obče ljudske inovine se posveča posebna pozornost.

Trgovina, preskrba, gostinstvo in turizem.

Zavedajoč se, da predstavlja današnja trgovina "sestavni del procesa socialistične izgradnje", da nora s čim manjšimi stroški in brez dobička zagotoviti čim boljšo distribucijo proizvodov med široko množico, da jo je treba očistiti vsega špekulativstva, je postavil plan trgovine naslednje osnovne naloge:

a) Razširiti državno trgovsko mrežo ter podpreti združništvo pri odpiranju novih prodajaln in zvišati blagovni promet od 316 milijonov na 1 milijardo 613 milijonov.

b) Povečati število odkupnih podjetij na 9, ki naj oskrbujejo Ljubljano s cenanimi proizvodi poljedelstva.

c) Dvigniti kulturno trgovanje in nuditi odjemalcem čim več raznovrstnega blaga po njihovi želji.

d) Znižati maržo trgovine na drobno pod 8%.

Ker mora biti trgovina v službi ljudstva, bodo vsi napor Mestnega ljudskega odbora usmerjeni v to, da se izloči iz trgovine stari duh, ki se je izražal v stremljenju po doseg čim večjih

dobičkov na račun konzumenta. Dalje, boril se bo proti vsem pojavom špekulacije ter se pri odkrivanju špekulantov naslanjal na široke množice.

Poleg rešitve omenjenih nalog je za dvig življenske ravni prebivalstva važna rešitev vprašanja množične prehrane. Sedanje menze so preobremenjene in je še 1.500 oseb, ki bi jih bilo treba vključiti v množično prehrano. Zato predvideva plan zvišanje števila menz od 46 na 80 in vzporedno s tem zboljšanje kvalitete hrane ter povišanje kalorične vrednosti, kar je predpogoj, da se ustvarijo našemu delovnemu človeku boljši življenjski pogoji. Tako bo že v letošnjem letu dograjena sodobno opremljena ljudska restavracija, ki bo lahko sprejela 500 gostov naenkrat.

Z naraščajočim dotokom prehodnih gostov v Ljubljano in da bi se nudilo delovnemu človeku, ki potuje skozi naše mesto čim udobnejše bivanje predvideva plan zvišanje števila hotelov, restavracij in kavarn. Prvenstveno bo treba sprazniti vse hotele, ki danes ne služijo svojemu namenu. Za dvig turizma, ki je bil v bivši Jugoslaviji zanemarjen, bodo organizirane izletniške točke na področju same Ljubljane.

Komunalna izgradnja in promet.

Komunalne naprave, ki smo jih podedovali od predaprilske Jugoslavije so zastarele in niso mogle zadovoljiti niti potreb predvojne Ljubljane. Vodovod je bil n.pr. zgrajen pred 50 leti in do danes ni doživel bistvenih sprememb.

Zaradi važnosti vseh teh naprav, ki služijo tudi obratovanju industrije republiškega in zveznega značaja, so predvidene večje investicije za njihovo razširitev in modernizacijo. Posebna pozornost je posvečena tudi ~~nek~~ kanalizaciji. Samo za veliki zbiralni kanal na severnem delu mesta, za katerega so se obvezali prebivalci Ljubljane, da ga bodo zgradili s prostovoljnim delom, je predvideno 69 milijonov din. Veličino teh del pokažejo naslednje primerjalne številke: V zadnjih petih letih pred vojno je bilo zgrajenih 10 km novih kanalov, po vojni pa samo v lanskem letu 5.682 m.

Vzporedno z razvojem mesta rastejo zahteve tako tovarnega, kakor osebnega prometa. Zato predvideva plan zgraditev velike sodobne garaže s kapaciteto 100 tovornih avtomobilov ter zvišanje voznega parka. V teku petletke bo zatlakovanih 96.000 m² ulic. V bivši Jugoslaviji je bilo v 20.letih zatlakovano 236.000 m², a v času okupacije t.j. v petih letih vsega 36.000 m². Po osvoboditvi je bilo samo v letu 1947 zatlakovanih 26.000 m², kar je predvsem rezultat delovnega poleta in požrtvovalnosti naših prostovoljcev, ki so delali na cestah.

Za zboljšanje osebnega prometa bodo vložene velike investicije (skoraj 90 milijonov), predvsem za nabavo novih vozov, izgradnjo prog in uvedbo trolleybusne linije na Ježico. V zvezi s tem se bodo tudi modernizirale delavnice Električne cestne železnice, kjer so že v preteklem letu izdelali 10 novih priklopnih voz po zaslugi in samoiniciativnosti našega delavstva.

Poleg tega predvideva plan izboljšanje razsvetljave in razširitve nizko napetostnega električnega omrežja.

Da bi bila omogočena vključitev žene v proizvodnjo bodo osnovani razni gospodinjiski servisi, ki bodo osvobodili ženo trudapolnega in nerentabilnega domačega dela. S tem bomo pripomogli k dvigu življenskega standarda naširših ljudskih množic.

Za lepši izgled mesta so predvidene večje investicije za izboljšanje in snaženje ulic in za razširitev parkov. S tem in

drugimi deli bo omogočeno delovnemu človeku udobnejše in prijetnejše bivanje v mestu ter se bo vskladilo stanje v Ljubljani z njenim turističnim značajem.

Zadružništvo.

Z ozirom na važnost zadružnega sektorja gospodarstva mu posveča osnutek plana v svojem prvem delu poseben člen. Ker je v mestu visoko razvito obrtništvo, ki je pokazalo že veliko iniciativo za vključitev v plansko delo in ki more s svojo kvalitetno proizvodnjo zadovoljiti velik del potreb prebivalstva, postavlja plan na prvo mesto skrb za razvoj obrtno-proizvajalnih zadrug. Vrednost proizvodnje zadružnega sektorja se bo dvignila od 66 milijonov na 128 milijonov.

Za zelo važno nalogo smatra osnutek petletnega plana pomoč samostojnim potrošniškim zadrugam, da s tem podpre ljudsko iniciativo in da čimbolj približa trgovino na drobno množicam. Preko teh zadrug bo tudi zajamčena kontrola ljudstva nad distribucijo in njegovo sodelovanje v trgovini. Za ustvaritev čim tesnejše vezi med kmetom in delavcem ter za kulturni in gospodarski dvig kmečkih predelov mesta, predvideva plan vso pomoč kmetijsko-nabavno prodajnim zadrugam.

Prosveta in kultura.

Osnovna naloga plana je dvigniti kvaliteto pouka in vzgoje ter s tem izboljšati učne uspehe na naših šolah. Našo mladino, ki se je s takim navdušenjem odzvala pozivu za prostovoljno delo in s tem doprinesla velik delež k izvajanju petletnih nalog, bo treba usmerjati zlasti v strokovne šole. Na ta način in z dviganjem splošne izobrazbe prebivalstva, zlasti pa s strokovno usposobljenostjo, bo mogoče ne samo izvesti, ampak daleko preseči vse velike naloge, ki jih postavlja plan.

Druga prav tako važna naloga plana je širiti prosveto in kulturo med najširše množice. Zato so določene investicije za razne kulturne ustanove, ki bodo odigrale važno vlogo pri dviganju splošne kulturne stopnje prebivalstva.

Zavedajoč se važnosti zdravega in krepkega rodu za izvajanje planskih nalog predvideva plan razne investicije za športna igrišča, smučišča itd.

Da bi se omogočila vključitev žene v produkcijo bo usposobljenih v Ljubljani do leta 1951 10 domov igre in dela.

Ljudsko zdravje in socialno skrbstvo.

Poleg večjih del na področju zdravstva, ki bodo izvedena po republiškem planu, kateri predvideva 10 objektov v okviru kliničnih bolnic ter dve polikliniki Federalnega zavoda za socialno zavarovanje, bo tudi Mestni ljudski odbor investiral 44 milijonov za izboljšanje zdravstvene službe. Zlasti je velika skrb posvečena materam in otrokom ter bo zgrajitev sodobno opremljenega dočjega doma velika pridobitev za mesto Ljubljana. Na ta način bomo zajamčili Ljubljani zdrav rod in v naprej preprečili razna obolenja, ki imajo svoj izvor v najzgodnejši otroški dobi. V dočji dom bo investiranih 40 milijonov ter bo imel prostora za 150 otrok.

Misliti, da je odveč omenjati "skrb", ki jo je pokazala bivša Jugoslavija po vprašanju zdravstva in socialne pomoči revnin slojen. Spornino se samo stanje v splošni bolnici, okrožnega urada za zavarovanje delavcev, ki naj bi služil interesom delavstva ter ustanovi bednostnega fonda, ki je s sredstvi izžetih od delovnega človeka sramotno izkoriščala brezposelne. Novo družbeno stanje pri nas ne predvideva nobenih bednostnih fondov in brez-

poselnih podpor, kajti vsakemu zdravemu in delaznožnemu šloveku je zagančeno delo, ki predstavlja čast za našega človeka. Tako je glavno delo naše socialno-skrbstvene službe osredotočeno na delazne in onemogle ter na socialne probleme, ki so še ostanki iz bivše Jugoslavije.

Rajonski in krajevni ljudski odbori.

V zvezi z decentralizacijo ljudske oblasti, ki je bila izvedena lansko leto in s prenosom mnogih poslov na RLO in KLO smatra Izvršilni odbor za potrebno dajati vso pomoč rajonom in krajem pri naporih za njihovo gospodarsko osamosvojitv. Po nalogah, ki jih predvideva plan bo moral Mestni ljudski odbor omogočiti predvsem z nasveti in navodili hitrejši razvoj rajonov in krajev. Za dvig rajonskega in krajevnega gospodarstva je predvideno preko 54 milijonov investicij.

Z izvrševanjem teh nalog bo dana možnost, da se bodo ljudski odbori čimbolj približali množicam in da bo ljudstvo direktno sodelovalo v delu ljudske oblasti.

III.

Tovariši in tovarišice! Ob priliki sprejemanja našega petletnega plana se v polni meri zavedamo odgovornosti in važnosti nalog, ki jih s tem prevzemamo nase. Zavedamo se dolžnosti, ki jih imamo v borbi za gospodarsko izgradnjo našega mesta, v borbi, ki je del velike gospodarske in politične bitke, katero vodijo jugoslovanski narodi skupno z vseni naprednimi silami s Svojetsko zvezo na čelu proti svetovni reakciji, proti ameriškem imperializmu s svojimi vazali.

Borba za plan je težka, nič manj težka kot je bila vojna proti fašističnim okupatorjem. Uspeh pa bo odvisen predvsem od nas, ki nan je delovno ljudstvo Ljubljane na volitvah dalo svoje zaupanje in nan poverilo izvršitev nalog, ki naj ustvarijo pogoje, da bo gospodarsko in kulturno življenje mesta v skladu z nalogami, ki jih ima kot glavno mesto republike. Izpolnitev plana bo odvisna predvsem od tega, koliko nam bo uspelo mobilizirati ljudske množice in v koliki meri nan bodo te s svojo odločnostjo in požrtvovalnostjo pri rednem in prostovoljnem delu nudile podporo. Dalje bo uspeh odvisen od tega, koliko bo ves naš aparat do zadnjega delavca sodeloval pri mobilizaciji sredstev in v kolikor nu bo uspelo racionalizirati naše gospodarjenje ter dvigniti varčevanje na najvišjo stopnjo. Izpolnitev plana bo zahtevala od nas vseh, da razvijemo čim boljše organizacijo dela z uvajanjem pravilnih norm ter evidence in kontrole nad proizvodnjo in petrošnjo.

Ljubljana je v najtežjih časih našega naroda s svojo herojsko borbo postala vzor mesta. Z isto borbenostjo bo tudi še naprej vztrajala pri izvajanju petletnega plana, kar je že tolikokrat dokazala s svojo množično udeležbo pri prostovoljnem delu in pri preseganju plana v naših tovarnah. Visoka zavest delovnega ljudstva Ljubljane je najboljša jantstvo, da bo pod vodstvom Osobodilne fronte s Komunistično partijo na čelu priborila Ljubljani častno mesto pri izvajanju petletnega plana, ki ga ne bomo samo dosegli ampak presegli.

Delovni predsednik da referat tov. predsednika Maležiča in tov. tajnika Kovačiča v diskusiju.

K diskusiji se prijavijo tov. Podbregar Erna, tov. Sitar France, tov. Kodrič Tone, tov. dr. Igor Tavčar, tov. Bravničar Dušan, tov. Unič Franc, tov. Zajo, tov. Suhadole in tov. Križaj.

Tov. Podbrežar Erna:

Ko razpravljamo o osnutku petletnega plana našega mesta je potrebno, da se poleg važnosti izpolnjevanja planskih nalog z vso odgovornostjo zavedamo tudi važnosti pravilno postavljenih planskih nalog. Osnovna naloga lokalnega gospodarstva kot dopolnilo zveznega in republiškega gospodarstva je v tem, da služi neposredno vsakodnevnim potrebam in težnjam delovnega človeka, v konkretnem primeru delovnemu prebivalstvu našega mesta.

Predloženi osnutek plana dokazuje, da so bile te naloge v znatni meri tudi upoštevane. Struktura investicijskega plana nam kaže, da je od celotnega predvidenega zneska za investicije predvideno za gradnje stanovanj, ki predstavljajo v Ljubljani eno od najbolj perečih vprašanj, 45.66%, dalje za komunalno izgradnjo, t.j. za napeljavo vodovodov, kanalizacijo, prometna sredstva, plinske naprave, javno razsvetljavo, pralnice, krpalnice, likalnice itd., ki imajo velik pomen v vsakdanjem življenju naših prebivalcev 20.75%, za izgradnjo lokalne industrije in proizvodnje obrti pa 8.46%. Tudi dejstvo, da predstavljata prehrabena in poleg kemične tekstilna industrija največji porast v vrednosti naše industrijske proizvodnje, potrjuje, da izvrševanje nalog iz predloženega osnutka petletnega plana predstavlja neprestano izboljševanje življenjskih pogojev prebivalstva našega mesta.

Velikega pomena v predloženem planu je naloga za znižanje polne lastne cene v vseh proizvodnih panogah mestnega gospodarstva. Izvrševanje te naloge predstavlja v prvi vrsti naraščanje družbene akumulacije, na drugi strani pa tudi že možnost za znižanje prodajnih cen, kar prav tako predstavlja dvig življenjskega standarda. Zadovoljivo in uspešno izvrševanje te naloge pa zahteva povečanje produktivnega dela, uvedbo norm, uvedbo socialističnega tekmovanja, pravilno postavljeno akordno delo, dalje skrb za pravilno izkoriščanje in nameščanje delovne sile ter skrbno varčevanje materialnih sredstev. Izvedba te naloge zahteva neprestane energične borbe proti vsaki neekonomičnosti v našem gospodarstvu, zahteva uvedbo dobre evidence in uspešne kontrole. S porastom našega gospodarstva predstavlja vsak odstotek znižanja polne lastne cene pogoje za ustvarjanje nove akumulacije.

Z izvedbo teh nalog in z njimi povezanimi veliki uspehi, so tudi v naših podjetjih potrebni heroji dela, udarniki, novatorji in racionalizatorji, potrebno je pa tudi poglobljeno delo, požrtvovalnost in odločnost od vseh odgovornih tovarišev in tovarišič.

Če podrobno analizirano posamezne naloge, moramo ugotoviti, da je osnutek petletnega plana našega mesta realen, ker obstojajo vsi pogoji za njegovo izpolnitev, v kolikor se bo tudi sleherni izid nas skrajno in požrtvovalno boril za njegovo uresničenje. Ker predstavlja ta borba izgradnjo socializma, ki žaste iz ljudi, moramo nabilizirati široke množice delovnega prebivalstva našega mesta, ki bodo ob zavesti, da morejo z lastnimi silami ustvariti sobi in svojih otrokom lepše in srečnejše življenje, najboljše poročstvo za dosego postavljenih nalog.

Stremeti moramo tudi za ten, da bo plan ne samo dosežen, ampak tudi prekoračen, ker bomo na ta način še povečali tempo za hitrejši dvig življenjskega standarda. Prav zaradi tega moramo posebno skrb posvetiti dobri in uspešni organizaciji prostovoljnega dela. Razvijati in stopnjevati moramo delovni polet in pripravljenost naših prostovoljcev, ki so v preteklen letu opravili 30% planskih nalog in ki z že doseženimi uspehi v letošnjem letu dokazujejo iskrenost svojega patriotizma. Istočasno je potrebno, da se otrese no vsakršnega lokal-patriotizma, ki bi lahko oviral vzporedno izgradnjo zveznega in republiškega gospodarstva. Ob pripravljenosti uporno

prenagovati vse napore in težave, bomo torej lahko izpolnili naloge za uspešen gospodarski razvoj našega mesta in napredek njegovega prebivalstva. Zato bom glasovala za petletni plan.

Tov. Sitar Frances

Tovariši in tovarišice! Kakor je bilo že iz referata tov. predsednika in tov. tajnika razvidno, se je gospodarstvo v preteklih letih na področju mesta razvijalo, lahko bi rekli, iz primitivnega, provincialnega gospodarstva, v gospodarstvo, ki nalaga velike naloge novemu Mestnemu ljudskemu odboru, ki ina za seboj že precejšnje izkušnje. Samo dejstvo, da je bilo vključenih v mestno gospodarstvo leta 1946 samo 1672, leta 1948 pa že 7.694 uslužbencev, kaže, da se je gospodarstvo na področju mesta v tem času razvilo že do gotove višine. Pred Mestni ljudski odbor pa se postavljajo še večje naloge, katere bomo lahko realizirali samo, če bomo mobilizirali vse notranje rezerve, če bomo znali vključiti v naše delo vse tiste produktivne sile, ki so garancija, da bomo v našem delu v celoti uspeli. Povdaril bi predvsem naslednje:

Prepričan sem, da bo naš petletni plan v celoti dosežen. Lahko trdim, da bo v gotovih panogah celo presežen, vendar je potrebno, da se vsi brez izjeme zavedamo teže in odgovornosti postavljenega plana in da ga bomo dosegli samo tedaj, če bomo na vseh področjih štedili s finančnimi in materialnimi sredstvi. Ne mislim, da bi morala biti štednja s finančnimi sredstvi izkost za naše gospodarstvo, temveč, da morajo biti naša finančna sredstva uporabljena tam, kjer bomo zagotovili delovnemu človeku boljše življenske pogoje.

Kakor sem že omenil, je v planu predvidena kot ena izmed osnovnih nalog skrb za delovnega človeka. V sami množični prehrani je predviden porast za nad 200%. Snatramo, da bo sama praksa pokazala potrebo po zvišanju tega procenta. Vse to bomo lahko dosegli, če bomo mobilizirali in sodelovali s sindikalnimi organizacijami, in z vsemi tistimi ljudmi, ki so porok, da bo naš petletni plan v celoti izpolnjen. Samo zvišanje blagovnega prometa od 317 milijonov 647 tisoč na 1 milijardo 613 milijonov nam kaže pot, po kateri se bo razvijala naša trgovina, pot, po kateri se bo razvijalo naše gospodarstvo.

Naša dosedanja trgovska mreža je prešibka in ne odgovarja v celoti potrebam in dejanskemu stanju. Režijo v naši trgovini moramo znižati na minimum in na ta način zagotoviti našemu delovnemu človeku, da bo po nižji ceni prišel do tistih proizvodov, ki jih dnevno potrebuje.

Ker je naš petletni plan eden glavnih garancij, da bo naš delovni človek dobil boljše življenske pogoje in je naš plan jamstvo, da smo stopili na novo pot družbenega sistema, na pot socializma, bom glasoval za petletni plan.

Tov. Kodrič Tone:

Kot je tov. predsednik že omenil, predvideva petletni plan rajonskim ljudskim odborom in krajevnim LO široke možnosti z ozirom na njihov proračun v okviru mestnega proračuna. Ti proračuni, ki so dopolnilo mestnega proračuna, kažejo veliko osamosvojitve rajonskih in krajevnih LO in to predvsem za to, ker bodo postali samostojni v gospodarstvu in se bodo samostojno razvijali in odločali o velikih gospodarskih nalogah na svojem pomerju. RLO in KLO so s svojimi proračuni dobili tudi svoja gospodarska podjetja, ki jih deloma že vodijo, deloma pa bodo na novo ustanovljena. Delo teh podjetij se razvija počasi, razvija pa se v tempu, ki gre v skladu z ostalimi podjetji. Pomembnejšost se kažejo v tem, ker jim nismo posvečali dovolj pažnje pri njih razvoju, nismo pazili na dovoljno

izpolnjevanje evidenčne službe in smo rešovali probleme samo tam in toliko, kjer so se pojavili. Zato moramo odslej posvečati gospodarskim podjetjem RLO in KLO mnogo več pažnje, predvsem pa tudi pažnjo uslužbencem in delavcem teh podjetij. Kaj pomeni za delavca to, da pozna plan, da pozna normo, da pozna pravilen sistem, nam pokaže primer pri podjetju Kroj, kjer uslužbenci niso pokazali pravih razumevanja za brigadni sistem dela. Snatrali so, da je državno podjetje predvsem za to, da delavca plačuje ter da pomeni uvedba brigadnega sistema znižanje prejemkov. Pri pravilnem razumevanju pa se je pokazalo prav nasprotno.

V okviru gospodarskih nalog so RLO in KLO sprejeli obveze za adaptacijo stanovanj in popravila hiš, ki niso sposobna sprejeti stanovalce. Te obveze so premajhne. Spričo obvez, ki jih je dal MLO so minimalno in bodo morali rajonski in krajevni LO te obveze spremeniti in najti viro za izvršitev nadaljnjih obvez iz svojih lastnih sredstev.

V zadnjem času imamo priliko čitati razne kritike o administrativnem aparatu v naših podjetjih, ki so delno opravičljive in moramo priznati, da imamo v našem aparatu ljudi, ki nimajo pravega odnosa do ljudske oblasti in do strank. Te ljudi bomo morali izločiti iz naših ljudskih odborov.

Tov. predsednik je omenil pomen obrtništva v petletnem planu. Prav na njegovo iniciativo smo imeli sestanke z obrtniki, kjer se je pokazal odnos obrtnikov do ljudske oblasti. V Ljubljani imamo poštene obrtnike, ki so pripravljeni tudi s prostovoljnimi deli prispevati k izpolnitvi petletnega plana, vendar so izrazili željo, da bi se jih pri prostovoljnem delu zaposlilo po njih strokovni kvalifikaciji, ker bi s tem neprimerno več doprinesli k uspehu dela. Tudi pri vprašanju davkov, ki so bili predmet razgovora na tem sestanku, se je pokazalo, da imajo nekateri obrtniki pravilen odnos do davčne politike in da so baš premožnejši obrtniki tisti, ki so ustvarjali nerazporejenost do ljudske oblasti in ki so izjavljali, da ljudska oblast nima prave kontrole.

Ker ima plan široke možnosti in široko perspektivo za razvoj gospodarstva našega mesta in vidin, da je plan postavljen za to, da bo izboljšal življenje delovnemu človeku, bom glasoval za petletni plan.

Tov. dr. Igor Tavčar:

Kot zdravnik, ki mi je zdravje ljudske republike in države, predvsem pa rodnega mesta Ljubljane izredno pri srcu, se bom pri svojih izvajanjih predvsem omejil in poudaril izredno skrb, ki jo kaže petletni plan mesta v pogledu reševanja stanovanjske krize. Vsi veste, da je izboljšanje stanovanjske krize in stanovanjske higijene nujno potrebno in poznate bolezni, ki so v vzročni zvezi s stanovanjsko higieno. Na prven mestu bi omenil jetiko. Smo v tednu kampanje - organizirane borbe proti jetiki. Lahko ste se prepričali po člankih v časopisju, po letakih, da ta borba teče. Lahko vam pa kot zdravnik zaupam, da so to le udarci v prazno, dokler ne bomo rešili osnovne naloge, dokler ne bomo rešili stanovanjske stiske in uredili stanovanjsko higieno za vsakogar, tudi za vsakogar izmed najmanjših ljudi. Ne bom navajal suhoparnih števil, opozarjam vas pa na veliko dejstvo, da je stara Jugoslavija glede umrljivosti bila takoj na drugem mestu in to Jugoslavija, ki je brez velikih mest, brez velikih tovarn in industrijskih centrov. To je dokaz, da prejšnji režimi tega problema rešiti niso mogli niti v mestu, niti na deželi. Jetika in revmatizem sta po mojem naziranju največji zavori za razvoj vsega naroda, in zato pozdravljam plan mesta Ljubljane, ker je s širokimi fundacijami za izgradnjo stanovanj podal direktive, kako bomo rešili problem tuberkuloze.

Tovariši in tovarišice! Kot zdravnik sem mnogo potoval, predvsem po zapadu. Prav radi tega njihovim statistikam ne verjamem. Res je, da so zapadnjaki z neko površno sanacijo dosegli ugodne številke pri umrljivosti za tuberkulozo, vendar če pogledamo velika mesta in v predmestja teh centrov, se zgrozimo nad revščino in bedo, ki jo tam najdemo. Amerike osebno ne poznam. Razgovarjal pa sem se o tem z objektivnimi ljudmi in verjemite mi, da v mestu New-Yorku še danes stanujejo ljudje po sodih in to ne iz potrebe po filozofiji kot Diogenes, temveč, ker ni ljudi, ki bi poskrbeli za te reveže. V Ameriki ni ljudi, ki bi se zanimali za take okraje, ki jih skrivajo, ker jim je neprijetno, da bi jih tujei spoznali. Prepričan sem, da v teh ~~primanih~~ predelih umirajo ljudje brez zdravniške pomoči in to je tisto, kar človeka navaja na to, da statistikam zapadnih dežel ne verjame.

Bogate fundacije za novogradnje v petletnem planu so poročstvo, da smo se borbe proti jetiki, kakor tudi proti drugim boleznim lotili na pravi način. Ves delovni ~~pram~~ polet v organizaciji zdravstvene službe v zadnjih dveh letih je viden, dobil pa bo pravi fundament le tedaj, kadar bo podprt od ljudskih množic. Takega fundamenta z zdravstvenim planom doslej Jugoslaviji ni mogla dati nobena druga oblast.

Gradbeni program mesta Ljubljane je z drugimi besedami zdravstveni program. Upan, da bom v njegovi izvedbi v gotovih ozirih koristil, posebno še v zavesti, da ljudstvo pri izvedbi tega plana ne bo držalo križen rok in bom radi tega glasoval za plan.

Tov. Bravničar Dušan.

Velika borbeni tradicija, ki jo ima Ljubljana, delovni elan, požrtvovalnost, ki jo je pokazala Ljubljana v letih obnove in v prvem letu naše petletke, so gotovo garancija in jamstvo, da bomo z vsem elanom in še z večjo vnemo pristopili k izvedbi naše petletke. Dotaknil se bom nekaterih vprašanj, ki so gotovo bistveno povezana s pravočasno in boljše izvršitvijo odnosno presego našega plana.

Prvo vprašanje bi bilo odnos do obče-ljudske inovine. Čeprav ima večina Ljubljančanov pravičen odnos, vendar obstoje ostanki preteklosti in nekateri ljudje nimajo še pravega odnosa do državne inovine in marsikdo ne razume, kaj je obče-ljudska inovina, da to ni taka inovina, ki je last kapitalistov - izkoriščevalcev. Podvzeti bo treba ostrejšo mere, ostrejšo kontrolo. Podvzeti bo treba vzgojne mere, da bodo tudi te napake v našem mestu odpadale. Boriti se bo treba proti malverzaciji, kraji obče-ljudske inovine, proti razsipništvu itd.

Drugo vprašanje je pravičen odnos do svojih službenih dolžnosti. Tu se srečamo z ostanki preteklosti in to so znaki reakcije. Brezvestnemu odnosu do službenih dolžnosti po raznih direkcijskih in uradih je treba napovedati vojno. Borbo proti starim magistratnim birokracijam, katerim so bili zadani že precejšnji udarci, je treba nadaljevati. V našem administrativnem aparatu se opaža nepravilen odnos do kadrov, premala kontrolna služba, evidenca in izkoriščanje raznih momentov reakcije, ki skuša zavreti naš državni aparat in se poslužuje vseh možnosti, da bi zavrla izvedbo petletke. Proti vsem tem pojavom moramo biti budni.

V Ljubljani je eno izmed važnejših vprašanj pravilna preskrba delovnega ljudstva. Največje ovire, poleg objektivnih težav, ki so nastopile radi poveljne dobe, so ostanki protiljudskih izkoriščevalcev - špekulantov. Ako bomo znali mobilizirati državni aparat, vključiti naše množične organizacije proti špekulantom, ako jim ne bomo pustili dihati, bomo s tem hitro in pravočasno poskrbeli, da bo naša preskrba boljše in naše delovno ljudstvo, ki vlaga to-

liko naporov v petletko, zadovoljno. V vseh teh vprašanjih so objektivne težkoče, vendar je šuječnost nad aktivnostjo sovražnika, ki je maloštevilen in izkorišča težak položaj, pomanjkljiva. Paziti je treba, da ne bo delo tisočev ljudi, ki se mučijo dan na dan, vsled naše nepazljivosti v trenutku uničeno in bi n.pr. kak agent - plačanec, izrodek naroda uničil v eni minuti s po- žigom delo tolikih ljudi. Vseh takih in enakih oblikah sovraž- nega delovanja, birokratizma, spekulacije, nemarnega odnosa do ljudske inovine, sovražne propagande na vojno, propagande proti udarništvu, nastopajo in vršijo propagando petokolonci za ameri- kanski imperializem, ter jim moramo napovedati neizprosni boj v korist pravočasne in dobre izvedbe petletke. V tej maloštevilni reakciji je dobršen del duhovnikov, ki nočejo stopiti na pot so- delovanja z ljudsko oblastjo, ampak ostajajo slepi in so slepo orodje ameriških imperialistov. Ti maloštevilni izrodki se opi- rajo na zvezo pobeglih domobrancev in četnikov in na preostalo okupatorsko svojat. V naših tovarnah, na naših terenih in množič- nih organizacijah moramo stalno tolči po teh elementih. Pri tem moramo pokazati budnost, kot jo je pokazala frontovska linija v času okupacije v borbi proti okupat rju in domačin izdajalcem. Ta budnost je vsekakor zveza z izvedbo naše petletke. Vse delo moramo vršiti v povezanosti in s sodelovanjem naših organov oblasti ter moramo ugotovljene izsledke prijaviti pristojnim or- ganom.

Na drugi strani bi poudaril, da bi mnogo prispevali k delu ljudske oblasti, če bi znali ločiti napake od načrtnega so- vražnega delovanja, t.j., da bi izvajali nasovno konstruktivno kritiko, ki se še premalo vrši, ki mora pa biti ena izmed najveš- jih pomoči naši ljudski oblasti. Ta kritika mora priti do izraza na nasovnih sestankih, v časopisih, kakor tudi v direktnem obče- vanju državljanov z našimi funkcionarji. S pravilno postavljenimi napakami bomo znali ločiti objektivne napake od načrtnega dela sovražnika in bomo imeli možnost, da sovražnika razkrijemo.

Dodalnil bi se tudi stanovanjskega vprašanja. Čeprav bo- mo zazidali 170.000 m² površine do leta 1951., dejansko ne bomo imeli še dovolj stanovanj, ker se bo Ljubljana v tem času razvija- la. Zdi se mi unestno, da na tem mestu poudarim, da posamezne ustanove premalo grade stanovanja za svoje delavce in uslužbence. Če ne bomo tudi v tem pogledu stopili na pot graditve, ne bomo rešili do leta 1951 stanovanjske krize. Novi stanovanjski zakon nam omogoča, da tudi v stanovanjskem vprašanju moremo zadati ostan- kon reakcije temeljiti udarec. Enkrat za vselej je treba pognati iz središča mesta ljudi, ki se bavijo s spekulacijo in se nočejo vključiti v delovni proces. Take ljudi je treba vreči iz stanova- nja, kjer so bile in so morda še delavske družine, v njihova sta- novanja pa je treba nanestiti delavske družine in družine delav- nih uradnikov.

Obrtništva nudi plan lepo perspektivo. Zato morajo obrt- niki v večji meri kot doslej podpreti svojo ljudsko oblast.

Na polju prosvete in kulture bi pripomnil, da je tudi tu potrebna borba proti ideološkim ostankom preteklosti. Strnoglavitost oblasti gospodarsko vladajočih v preteklosti je lažje, kot pa obra- čunavanje z ideološkimi ostanki preteklosti. Ti ostanki so ostali na polju prosvete in kulture. Tu še ne veje tisti duh, ki bi odgo- varjal delovnemu poletu ljudskih množič, udarništvu, novatorstvu in požrtvovalnosti velike večine Ljubljane. Da bomo na polju pro- svete in kulture izvršili naš plan, je treba ne samo streneti za zvišanje šol tenveč tudi za kvaliteto učencev. Nov duh v naših osnovnih, srednjih in strokovnih šolah, nov duh na naši univerzi, mora biti smoter naše borbe. Zato je treba polagati važnost na

usposobljeni kader ~~ja~~ in je treba poleg strokovnega študija posvečati veliko pozornost tudi političnemu študiju, ki bo pospešil in olajšal izvedbo našega petletnega plana.

Tovariši in tovarišice! K predloženemu osnutku petletnega plana nimam drugih pripomb in izjavljam, da bom zanj glasoval.

Tov. Onič Frano:

Stara Jugoslavija je imela pač take šole, kakršne so mogle nastati v buržuaznem redu, to se pravi razredne šole. O taki razredni šoli pač velja tisto, kar je ob neki priliki povedal nesmrtni Lenin, ki je dejal, da razredna družba pozna državljanke, za katere je imela besedo enakost na ustih, ni je pa mogla izvrševati v resnici. Dalje pravi Lenin, da ima razredna družba učni šolski program za vse učence enak, toda onim otrokom, ki niso imeli sredstev, da plačajo svoje šolanje, da si nabavijo svoje učne knjige in da se sploh vzdržujejo tekom svojega študija - za te so ostale šole zaprte, ker se praktično niso mogli poslužiti tega, kar bi jim lahko taka šola nudila. To se je uresničevalo tudi pri nas, kot je že Prešeren ugotovil, da velja tudi v šoli človek toliko, kolikor plača.

Naša država, ki ukinja razredna nasprotja, ki ukinja privilegij bogastva, je tudi v pogledu šolanja sprostila v skladu s sprostitev in novim razmahom proizvodnih sil vse tiste možnosti za široke ljudske množice, da se izobražujejo in dvignejo na višjo stopnjo prosvete in kulture. Ta sprostitev je na področju mesta Ljubljane že prešla dejansko v prakso in je postala last širokih ljudskih množic. Slišali smo danes, da Ljubljane raste z večjo hitrostjo, kot se je to predvidevalo, da šteje že danes približno 120.000 prebivalcev in da bi to število že prekoračilo, če ne bi bila napoti stanovanjska kriza. Zato so tukaj objektivne in velike težave zadostiti vsen kulturnim in prosvetnim potrebam, kajti pomanjkanje se kaže na vseh področjih. Danes ne zadostujejo več poslopja srednjih šol, ne zadostujejo poslopja osnovnih šol. Vsled tega je potrebno nuditi učencem osnovnošolsko in srednješolsko izobrazbo v turnusu, to se pravi, da se poučujejo v dopoldanskih in popoldanskih urah. Ljudska oblast je razširila mrežo prosvetno-kulturnih ustanov s tem, da ustanavlja razne nadaljevalne tečaje. Raste pa potreba po novih učnih kadrih, dasi ravno je danes vključenih v prosvetno delo nad 200 pedagogov in vzgojiteljev. Dejstvo je, da je nova ljudska oblast zajela v oblikovanje človeka tudi otroke, deco predšolske dobe, s tem, da je začela ustanavljati Dide in pionirske domove itd. ~~Praksa pa~~ Didi, proti katerim so v letu 1945 obstojali razni pomisleki danes ne zadoščajo več in oskrbujejo nadnormalno število otrok. Vseh otrok, oskrbovanih v Didih je 741. Plan predvideva v prvi vrsti adaptacije dosedanjih Didov in zgradbo dveh novih poslopij, tako da bo lahko sprejetih v oskrbo do 1200 otrok. Sem spadajo tudi otroške jasli, ki danes služijo predvsem socialno šibkim ženam, vključenim v produkcijo.

Med posebne naloge, ki jih narekuje posvetna problematika, je tudi vprašanje pomanjkanja prostorov za deco osnovnih šol. V letu 1939 je bilo 22 osnovnih šol, med katerimi so nekatere, ki po svoji kapaciteti niso odgovarjale potrebam. Vojno razdejanje pa je povzročilo, da se je število teh osnovnih šol zmanjšalo na 18 in je problem razširjenja teh šol trenutno bolj aktualen, kakor pa pridobitev srednješolskih prostorov. Predvsem primanjkuje osnovnih šol na periferiji mesta, v okolici Viča in v Šiški.

Obstoji še en problem, ki pa ga Ljubljana častno rešuje. To je uvedba sedenletk. S tem ima ljudska oblast namen dvigniti nivo splošne izobrazbe. So to šole višjega tipa in se približujejo nižji srednji šoli. Ko bo zgrajena posebna šola in don za učence v gospodarstvu, bo to v veliki meri razbremenilo srednješolsko učitelstvo in srednješolske zavode, ki morajo nuditi svoje prostore

raznim vrstam strokovnim šol.

Uspehi učencev v mešanih razredih so bili povoljni in se je oblika skupne izobrazbe pokazala kot dobra. Pereč problem je pomanjkanje telovadnic, ki ne zadoščajo spričo nalog, ki jih daje nova ljudska oblast gimnastiki in sploh fizikulturi. Danes je gimnastika postala občeljudska zadeva z namenom krepiti telo ljudem, kajti narod potrebuje zdrav rod, ki je garancija za pojačanje obrambne sile naše domovine.

Z ozirom na novo problematiko, ko smo ukinili razredno nasprotje, ko stremimo, da znanost postane last širokih ljudskih množic, se je pojavilo vprašanje opreme naših učilnic, kabinetov, laboratorijev itd. Tudi tu predvideva petletni plan odpravo. Jasno je, da teorija brez prakse ne pomeni dovolj.

To so važne naloge, ki jih bo reševala Ljubljana na svojem področju. Za vse te potrebe predvideva petletni plan nad 141 milijonov investicij in se ne dajo primerjati sredstva za te potrebe stare občinske uprave.

Važno je vprašanje prevzgoje vzgojiteljskih kadrov, t.j. kadrov za osnovne, srednje in strokovne šole, kadrov za naše internate in domove. Ta naloga, pa ne zadeva samo mesto Ljubljano, ampak se urejuje in se bo urejevala preko ministrstva prosvete. Reševala se bo s prirejanjem vzgojiteljskih tečajev in s pomočjo podružnic prosvetnih sindikatov, ki pa se danes žal le še premalo zavedajo svojih dolžnosti. Naloga prosvetnih sindikatov je, da šole povežejo s terenom, t.j. da seznanjamo starše na šolskih sestankih z novo prosvetno problematiko in s politično stranjo šolskega pouka. Ne smemo pozabiti, da so prosvetne in kulturne naloge Ljubljane del celotnega planskega ustvarjanja.

Zaradi tega, ker ven in občutim, da se naša ljudska oblast tudi v merilu lokalnih nalog, kakor tudi celotnih nalog zaveda velikih dolžnosti, ki jih ima prosveta in ker vidim, da gre v danih možnostih za konkretiziranje teh oblik, bom glasoval za petletni plan.

Tov. Zajo Franc:

Zelo važen faktor v našem gospodarstvu je kmetijstvo. Naša država je pretežno agrarna, torej kmetijska, kmetijstvo pa je razmeroma na še zelo nizki stopnji. Temu pač nismo krivi mi, pač pa prejšnja oblast v stari predaprilski Jugoslaviji, ki je posvečala kmetijstvu najmanj pažnje. Če bi prejšnje vlade vložile več pažnje na izboljšanje kmetijstva, bi imeli večji hektarski donos, več našega blaga bi šlo na svetovni trg, s tem pa bi konkurirali cenam blagu, ki so ga prodajali svetovni kapitalisti. Ker pa po takratnih načelih ni smel kapitalist kmeti manjšega ekstra profita, so naši podkupljeni izdajalski državniki napravili vse, da je kmet ostal na najnižji stopnji, da ni mogel konkurirati s svojimi izdelki na svetovnem trgu.

To je bilo takrat, ko je oblast delala za korist nekaterih posameznikov in ne za skupnost. Tovariši in tovarišice! Danes pa je popolnoma drugače. Današnja ljudska oblast dela za koristi vsega ljudstva in polaga tudi na kmetijstvo veliko važnost. Vedeti moramo, da se brez dobrega kmetijstva ne more zadovoljivo izboljšati življenjski standard.

Na teritoriju Ljubljane se je pred vojno gojila zelenjava v veliko večji meri, kot se goji danes. Prav tako je bila posejana večja površina s krmilnimi rastlinami (detelje itd.). To pa predvsem zaradi tega, ker je zelenjava in nleko našemu kmetu pomagala iz vsakodnevnih finančnih težav.

Naš knež je razdrobil svojo zemljo v mnogo malih parcel in jih zasejal s pšenico, ječmenom, ajdo, torej sploh z vrstami žita, s katerimi je lahko preživljal svojo družino. To je storil zaradi izrednih vojnih razmer. Pred vojno pa je naš knež kupoval moko, ker se mu ni izplačalo gojiti toliko različnih kultur, posebno pa ne žita, ki pri nas razmeroma slabo obrodi.

Zemlja v Ljubljani in okolici ni za žito, naša zemlja je kakor nalašč za krmo in zelenjavo. Žita itak ne more Ljubljana pridelati dovolj, za prehrano celotnega prebivalstva bodo pridelali žito za nas v Banatu in drugih žitorodnih krajih Jugoslavije.

Knežje na področju Ljubljane pa lahko pridelajo dovolj krompirja in zelenjave za vse mesto, s čemer bi bila kriza v delu preskrbe Ljubljane rešena. In to moramo doseči!

Kakšno pa je vprašanje mleka? Na račun krmljenih rastlin imamo zasejana žita, naše hleve pa smo izpraznili, ker nimamo s čim krmiti svoje živine. Mleko uvažamo iz Stajerske in Gorenjske, s tem delamo stroške za prevoz, včasih se v vročini mleko še celo pokvari in tako delamo velikansko škodo sami sebi in skupnosti.

Povečanje površine krompirja, zelenjave in krmljenih rastlin na račun žita pa nam ne bo še mnogo pomagalo. Uvesti moramo mehanizacijo kmetijstva. Danes še vzdržujemo mnogo konj, ki nam v bodoče ne bodo potrebni. Traktor je namreč veliko cenejši od konja, z njim obdelamo neprimerno več zemlje in tudi boljše. Nemogoče je seveda, da bi imel vsak kmet svoj traktor, imamo pa traktorske postaje, pa tudi naše kmetijske zadruge, bodo skrbale za izboljšanje načina obdelave zemlje.

Naš hektarski donos je majhen in ga moramo na vsak način dvigniti. Morali se bomo bolj posluševati umetnih gnojil, čim bodo v večji meri na razpolago. Našo zemljo, posebno barjansko, bomo morali apnati in peskati.

Z nastopom naše ljudske oblasti in z dvigom industrije so podani kmetu vsi pogoji za dvig hektarskega donosa in za izboljšanje načina obdelave zemlje. Načrtno se moramo poslužiti teh pogojev, pa bomo zanesljivo dosegli in presegli plan, zato bom glasoval zanj.

Tov. Suhadolo Anton:

Dotaknil bi se par stvari, ki so zelo važne za izvedbo plana. Predvsem mislim tu na kadre in ne samo na gradbene, temveč na kadre vseh vrst obrti. Naša naloga je skrbeti za vzgojitev novih kadrov. Vidimo, da ljudska oblast skrbi za vzgojo novih kadrov in da poznamo že novatorje, ki jih predaprilska Jugoslavija ni poznala. Prav z novatorstvom pospešujemo izvedbo našega petletnega plana. Naši udarniki, naši prestovoljci mnogo prispevajo k planski izvedbi.

Z ozirom na pomanjkanje kvalificiranih in nevalificiranih delavcev prihaja v Slovenijo večji dotok delavstva iz Srbije, Hrvatske in Prekmurja, ki delno ninajo še pravega odnosa do dela in katere je treba prepričevati in politično vzgajati v dobre kadre.

Izsledke današnjega zasedanja moramo prenesti med ljudstvo poton masovnih sestankov in zborov volivcev. Vsak posameznik se mora seznaniti s planom, ki ne sme, kakor je omenil tov. predsednik - biti zaprt v omari. Ljudskim množicam moramo povedati, da izvedba plana ne gre v korist posameznikov, kot se je to dogajalo v stari Jugoslaviji, temveč v korist skupnosti. Prepričan sem, da bo izvedba plana lažja, če bomo znali to ljudstvu prikazati.

Omenil bi še naše zadružne donove. V Ljubljani gradimo 6 zadružnih donov, ki bodo nudili zavetišče in vzgajali ljudi ter nudili kmetom možnost čim hitreje zamenjave poljskih produktov.

MOOF si je zaadal nalogo vzpostaviti zadružne domove, mi pa moramo čimveč prispevati za čim boljšo in čim hitrejšo zgraditev.

Če bomo sprovedli naloge, ki nam jih narekuje naš petletni plan s takim elanom, kot je bila nakazan v današnji diskusiji, bomo istega ne samo dosegli, temveč tudi preseгли, zato bom glasoval za petletni plan.

Tov. Križaj Frano:

V parih besedah bi se rad dotaknil vprašanja privatnega sektorja obrtništva. Vemo, da nova država pri izgradnji socializma stremi za dvig malega človeka in malega obrtnika na ono stopnjo, za kar ni bila sposobna predaprilske Jugoslavije. Davčna politika stare Jugoslavije je stremela za tem, da čimbolj izžema maloga človeka, dvigne pa industrijalce in sploh kapitaliste. Davčna politika naše nove države pa gre za tem, da se izboljšajo življenjski pogoji vsem delovnim ljudem, torej tudi obrtnikom. Ker vidim, da stremi petletni plan za dvigom boljših življenjskih pogojev privatnega sektorja tistih obrtnikov, ki so pripravljeni nuditi po svojih močeh pogoje za izvedbo petletnega plana, bom glasoval za petletni plan.

Po končani diskusiji predlaga tov. Pleško v imenu Izvršilnega odbora nekatere spremembe v besedilu osnutka petletnega plana, ki jih skupščina sprejme.

Skupščina izglasuje nato v načelu in po posameznih poglavjih naslednji

O D L O K

o petletnem planu razvoja mesta Ljubljane v letih 1947 - 1951.

U v o d.

1) Oboroženi odpor narodov Jugoslavije proti fašističnim zatiralcem in njihovim domačim najernikom se je končal zmagovito. V tej veliki osvobodilni borbi, katere iniciator in steber je bila Komunistična partija se je rodila nova Jugoslavija, domovina enakopravnih in bratskih narodov. Delovno ljudstvo pa je z osvobodilno borbo dobojevalo tudi osnovno bitko za resnično demokratično državo, politično in družbeno ureditev.

Po končani in popolni zmagi nad fašističnim sovražnikom in njegovimi pomočniki so narodi Jugoslavije začeli novo borbo velikankega političnega ponena za čim hitrejši tempo gospodarske obnove in izgradnje svoje domovine. Z borbo za petletko so začeli borbo za likvidacijo gospodarske in tehnične zaostalosti, za utrditev ekonomske neodvisnosti in obrambne sposobnosti domovine, za okrepitev socialističnega sektorja narodnega gospodarstva ter za dvig življenjske ravni delovnega ljudstva.

2) V času narodno osvobodilne borbe je Ljubljana dostojno odigrala vlogo zibelke Osvobodilne fronte Slovenije; tu se je začelo in od tu se je vodila herojska borba malega slovenskega naroda. Ljubljana je dala tisoče borcev, Ljubljana je bila neizčrpen vir materialne pomoči osvobodilnemu gibanju.

Po osvoboditvi je postala Ljubljana glavno mesto Ljudske republike Slovenije, sedež nove ~~nove~~ Ljudske oblasti.

Po zaletu protiljudskih režimov stare Jugoslavije je Ljubljana bilo zaostalo, industrijsko nerazvito mesto. Sibka lokalna industrija, slabe komunalne naprave, nizki stanovanjski fond, nizko število zdravstvenih, socialnih in kulturnih ustanov, t.j. dediščina predaprilske Ljubljane.

3) Da bo Ljubljana mogla vršiti nalogo političnega, gospodarskega, kulturnega in administrativnega centra republike prodevata zvezni in republiški petletni plan visoke investicije za pospe-

šen industrijski, gospodarski in kulturni razvoj glavnega mesta Ljubljane.

Oslanjajoč se na uspehe v preteklih 2 letih, predvsem na široko iniciativo ljudskih množic, na ogromni delovni polet, ki je zajel najširše plasti prebivalstva, postavlja petletni plan Ljubljane nove, velike naloge.

4) V petletnem planu razvoja Ljubljane se polaga osnovna pažnja na komunalno gospodarski in kulturni razvoj mesta, na dvig življenjskega standarda prebivalstva, zato visok procent investicij za okrepitev stanovanjskega fonda, za komunalne naprave, za boljšo preskrbo in prehrano, za razvoj šolstva, prosvete in umetnosti, za zdravstvene in socialne ustanove.

Znatne investicije predvideva plan za lokalno industrijo (zlasti v prehrabeno), kovinsko ter v gradbena podjetja) kot ekonomsko bazo lastnega gospodarstva Mestnega ljudskega odbora ter kot dopolnilo zvezni in republiški industriji.

5) Petletni plan Ljubljane je napravljen v skladu s petletnim planom razvoja narodnega gospodarstva LRS.

I. d e l.

Osnovne naloge petletnega plana.

I. POGLAVJE.

Na osnovi splošnih nalog, ki jih določa petletni plan za razvoj narodnega gospodarstva Ljudske republike Slovenije v letih 1947 - 1951 za pospešeni industrijski, gospodarski in kulturni razvoj Glavnega mesta Ljubljane, postavlja petletni plan mesta Ljubljane naslednje osnovne naloge:

1. člen.

V gospodarstvu glavnega mesta Ljubljane se bo vrednost celotne lokalne proizvodnje dvignila od 1 milijarde 941 milijonov v letu 1947 na 2 milijardi 81 milijonov din v letu 1951.

Mestni ljudski odbor bo iz svojih lastnih sredstev investiral v proizvajalne panoge 160 milijonov, v neproizvajalne panoge 1 milijardo 114 milijonov din tako, da bodo znašale celotne investicije na področju glavnega mesta Ljubljane v dobi petletke za proizvodnjo izvajalne in neproizvajalne panoge din 1 milijardo 274 milijonov dinarjev.

2. člen.

LOKALNA INDUSTRIJA.

Izgraditi in razviti lokalno industrijo za kritje potreb široke potrošnje kot osnovo lastnega gospodarstva Mestnega ljudskega odbora in kot dopolnilo zvezne in republiške industrije.

1.) Povečati vrednost lokalno industrijske proizvodnje od 551 milijonov v letu 1947 na 1 milijardo 425 milijonov v letu 1951.

2.) Za zadovoljitev širokih potreb prebivalstva zgraditi novo in razširiti obstoječo lokalno industrijo, zlasti prehrabeno.

3.) Za izvedbo plana novogradenj zgraditi novo ter razširiti obstoječo industrijo gradbenega materiala in kovinsko industrijo ter razviti gradbena podjetja.

4.) Zboljšati kakovost ter asortiment proizvodov.

5.) Izvesti racionalizacijo in rekonstrukcijo lokalne, industrije in s tem odpraviti tehnično zaostalost.

6.) Omogočiti polno izkoriščanje kapacitete podjetij z mobilizacijo lokalnih virov surovin ter notranjih rezerv materiala.

s stalno mobilizacijo delovnih množic za odkrivanje in zbiranje materiala.

3. člen.

OBRT.

1.) Vzporedno z dvigom življenjske ravni delovnega ljudstva razviti obrtniško proizvodnjo visoke kvalitete kot dopolnilo industrijske proizvodnje in uslužnostno-obrtne dejavnosti za zadovoljitev individualnih potreb široke potrošnje.

V izvajanje investicijskega plana vključiti obrtnike, da neposredno sodelujejo pri izvrševanju strokovnih del.

2.) Dvigniti vrednost obrtniške proizvodnje in uslug od 321 milijonov v letu 1947 na 491 milijonov din v letu 1951.

3.) Uvesti pravilen sistem razdeljevanja surovin ter vsi-ti nadzorstvo nad njih uporabo in racionalnejšo izrabo.

4. člen.

KMETIJSTVO .

1.) Povečati pridelavo zelenjave in sočivja radi zadovoljitve potreb delovnega ljudstva po cenani in zdravi hrani. Povečati pridelavo krompirja z razširitvijo površin in zvečanjem hektarskega donosa.

2.) Povečati strojno-traktorsko obdelavo zemlje ter potrošnjo umetnih gnojil ter dvigniti hektarski donos.

3.) Razširiti obstoječe in uvesti nove mestne ekonomije radi pridelave zgodnje in pozne zelenjave in sočivja za regulacijo trga ter izvesti melioracijska dela. Razviti industrijske ekonomije za dopolnitev prehrane v delavno-uslužbenskih menzah.

5. člen.

GRADNJA STANOVANJ.

1.) Izgraditi do leta 1951. iz sredstev Mestnega ljudskega odbora 170.000 m² zazidane stanovanjske površine.

2.) Redno zagotoviti vzdrževanje stanovanjskega fonda, predvsem zgradb občeljudske imovine, zato dvigniti zavest in odgovornost ljudskih množic do skupne lastnine.

6. člen.

TRGOVINA, PRESKRBA, GOSTINSTVO IN TURIZEM.

1.) Zagotoviti ljudstvu čimveč kvalitetnega in raznovrstnega blaga na svobodnem trgu kot dopolnilo in zamenjava preskrbi. Povečati skupni blagovni promet od 316 milijonov 955 tisoč v letu 1946 na 1 milijardo 673 milijonov din v letu 1951.

2.) Hitro oskrbovati široke množice prebivalstva z razširjenjem odkupne in trgovske mreže. V to svrhu odpirati nove trgovine, ustanavljati odgovarjajoča skladišča in organizirati trge po rajonih in krajih.

3.) Dvigati nivo kulturne trgovine, ustanavljati vzorne mestne trgov. magazine, usposablјati novi trgovski kader.

4.) Odpirati nove delavsko-uslužbenske menze; zagotoviti v njih kvalitetno hrano in zvišati kalorično vrednost polne dnevne prehrane na minimalnih 3.000 kalorij, v menzah gradbenih, topilniških in poljedelskih podjetjih pa minimalno 3.600 kalorij.

5.) Dvigniti tujski promet, zvišati število hotelov in restavracij ter zgraditi mrežo izletniških točk v mestu.

7. člen.

PROMET.

1.) Za prevoz tovorov po mestu povečati število motornih vozil, zagotoviti njih pravilno oskrbovanje in zvišati procent obremenitve vozil.

2.) Tlakovati vse prometne ulice v mestu ter obnoviti obstoječe pločnike.

8. člen.

KOMUNALNA IZGRADNJA.

1.) Oskrbeti dovoljne količine vode s povečanjem omrežja cevovodov ter z zgraditvijo novih vodnih virov in rezervoarjev.

2.) Za novo nastajajoči severni del mesta zgraditi novo mrežo kanalov in podaljšati omrežje obstoječih kanalov.

3.) Dvigniti zmogljivost in hitrost tranvajskega prometa. Vzpostaviti nove linije osebnega prometa, kot prvo uvesti trolejbusni promet na Ježico. Uvesti sodobno reguliranje prometa.

4.) Obnoviti in razširiti mrežo javne razsvetljave ter dvigniti število svetilk od 2.538 v letu 1946 na 4.658 v letu 1951.

5.) Za lepši izgled mesta urediti in razširiti parke ter mehanizirati in povečati število snažilnih naprav.

6.) Povečati možnost zaposlitve ženske delovne sile z ustanovitvijo pralnih, šivalnic in likalnic.

9. člen.

ZADRUŽNIŠTVO.

Skrbeti za razvoj združništva v vseh gospodarskih panogah in mu nuditi vsestransko pomoč.

1.) Razvijati obrtno-proizvajalne in reparaturne zadruge ter dvigniti vrednost njihove dejavnosti v letu 1951 na 194%. Zaganjati zadrugam oskrbo z materialom, orodjem in stroji.

Za načrtno razdeljevanje surovin vključevati obrtnike v planske naloge, ustanavljati obrtniške nabavno-prodajne zadruge.

2.) V vseh rajonih in krajih ustanavljati samostojne potrošniške (delavsko-uslužbenske) zadruge. V vseh kmetijskih predelih mesta ustanavljati kmetijske nabavno-prodajne zadruge in ustanavljati združne domove kot center gospodarskega in kulturnega življenja v svojem okolišu. Dvigniti trgovsko sposobnost kulturnega trgovanja ter samoiniciativno pri nabavljanju blaga iz svobodnega trga.

10. člen.

PROSVETA IN KULTURA.

1.) Dvigniti kvaliteto pouka in vzgoje v šolah v vzgojnih domovih. Z dopolnilnimi tečaji doseči pri zaostali mladini izobrazbo najmanj 4 razredov osnovne šole in organizirati tečaje za dvig splošne izobrazbe.

2.) Zajeti v višje organizirane sedemletne osnovne šole oziroma v nižje srednje šole vso šoloobvezno mladino.

3.) Izboljšati pogoje šolanja z organiziranjem dijaških kuhinj, internatov, dnevnih zavetišč itd.

4.) Posvetiti vso pozornost predšolski in izvenšolski vzgoji. Zato zgraditi pionirski dom in organizirati dom igre in dela, otroške jasli in počitniške kolonije.

5.) Zgraditi šolo in dom za učence v gospodarstvu. Dvigniti nivo strokovno nadaljevalnega šolstva.

6.) Omogočiti kulturni razvoj mestnega prebivalstva. Urediti domove ljudske prosvete, odpreti mestni muzej, izpopolniti mestno ljudsko knjižnico, osnovati mestno in urediti letno gledališče.

11. člen.

ZDRAVSTVO IN SOCIALNO SKRBEŠTVO.

1.) Izboljšati zdravstveno stanje delovnih množic in posvetiti posebno pažnjo zaščiti mater in otrok.

2.) Izgraditi dečje domove, zdravstveni dom in posvečati posebno skrb socialno ogroženim otrokom.

12. člen.

RAJONSKI IN KRAJEVNI LJUDSKI ODBORI.

Za uspešno izvršitev plana in za približanje planskih nalog širokim ljudskim množicam je treba krepiti osnovne organe ljudske oblasti.

Pomagati rajonskim in krajevnim ljudskim odborom pri izustvarjanju lastnega gospodarstva in ga usmerjati predvsem v obrtno uslužnostno dejavnost za kritje vsakdanjih potreb.

Od mestnih investicij MLO Ljubljana v petletki odpade na dela v okviru rajonov in krajev 54 milijonov 714 tisoč.

13. člen.

Za izvršitev teh osnovnih nalog petletnega plana razvijati delovni polet in ustvarjalno iniciativo delovnega ljudstva.

Utrjevati delovno disciplino, uvajati štednjo s surovinami in materialom in izpopolnjevati tekmovanje kot metode pritegovanja delovnih ljudi v borbo za plan.

Uvajati nove metode v organizaciji dela za zagotovitev neprestanega dviga produktivnosti.

14. člen.

SPLOŠNI PREGLED PETLETNEGA PLANA.

1.) Investicije:

Vrednost investicij v letih 1947 do 1951 v tisočih dinarjih:

od tega odpade na dela v okviru rajonskih ljudskih odborov in krajevnih ljudskih odborov

din 1,274,860,-

din 54,714.-

Struktura investicijskega plana v tisočih dinarjih:

Lokalna industrija in proizvodna obrt	din 107,835	ali 8.46%
Gradbena podjetja	" 29,207	ali 2.29%
Kmetijske in mestne ekonomije	" 23,724	ali 1.86%
Promet	" 43,955	ali 3.45%
Trgovina in preskrba	" 12,188	ali 0.96%
Gostinstvo in turizem	" 11,281	ali 0.88%
Gradnja stanovanj	" 582,125	ali 45.66%
Komunalna izgradnja	" 264,588	ali 20.75%
Prosveta	" 88,883	ali 6.97%
Kultura	" 45,870	ali 3.60%
Zdravstvo	" 44,419	ali 3.48%
Socialno skrbstvo	" 12,146	ali 0.95%
Fizkultura	" 3,862	ali 0.32%
Udejstvovanje organa državne oblasti	" 4,777	ali 0.37%

2.) Lokalna industrija:	1947	1951	51:47
Vrednost industrijske proizvodnje v povprečnih polnih lastnih cenah iz leta 1947 (v milijonih)	486,5	1,379	283
Usluge	25	50	200
Skupaj	511,5	1,429	279
Od tega:			
prehrambena	264	803	304
kovinska	33	60	180
tekstilna	75	273	364
usnjarska	12	15	125
lesna	44	73	166
papirna	21	28	133
elektrotehnična	0,5	4	800
kemična	50	143	286
industrija gradb. materiala	12	30	250

3.) Obrt:

Vrednost obrtniške proizvodnje in uslug (v tisočih dinarjih)	321,020	491,220	153
Od tega:			
zadružni sektor	66,240	128,220	194

4.) Kmetijstvo:

Primerjalni pregled vrednosti poljskih pridelkov iz leta 1946 do 1951.

Vrednost v tisočih dinarjih:	1946	1951	%
žitarice	15,500	14.800	95
krompir	37.500	65.046	173
zelenjava	17.000	26.000	153
krmske rastline	9.000	20.000	222
strnišni sadeži	30.000	40.000	133

V gornjih številkah je zajeta bruto vrednost celokupne proizvodnje agrarnih pridelkov mesta Ljubljane.

II. POGLAVJE.

PLAN RAZVOJA LOKALNE PROIZVODNJE.

15. člen.

INDUSTRIJA.

1.) Prehrambena industrija. Postaviti novo moderno pekarno z zmogljivostjo 12.000 ton letno. Zgraditi novo sodobno hladilnico za vsakovrstne poljedolske produkte z letno kapaciteto 2.000 ton. Modernizirati obstoječo klavnico z zgraditvijo nove zmrzovalnice s kapaciteto 150 vagonov mesa. Razširiti proizvodnjo žganja, drugih destilatov in sadnih sokov. Razviti predelavo otroške hrane in povečati izbero prehranbenih artiklov. Postaviti nov obrat za predelavo mleka.

Investicije v prehranbeni industriji bodo znašale oca 70 milijonov din.

2.) Kovinska industrija. Postaviti novo kovinsko podjetje z livarno za proizvodnjo gradbenega in pohištvenega okovja, instalacijskih artiklov ter kovinskih predmetov za široko potrošnjo. Investirati za razvoj kovinske industrije 26 milijonov din.

3.) Kemična industrija. Dvigniti proizvodnjo plina (dvakratno proizvodnjo koksa, katrana itd.) ter proizvodnjo izdelkov množične potrošnje (kreme za čevlje, parketnih loščil, sveč, muholovcev itd.)

4.) Lesna industrija. Povečati proizvodnjo izdelkov stavbenega mizarstva ter sobnega netipiziranega kvalitetnega pohištva. Ustanoviti obrat za izdelavo lesene galanterije. Obnoviti moderno opremljeno žago.

5.) Industrija gradbenega materiala. Razviti proizvodnjo gradbenega materiala, zlasti povečati proizvodnjo cementnih izdelkov za montažni sistem (tipizirana stopnišča, okenske preglade itd.

6.) Tekstilna in usnjarska industrija. Usmeriti proizvodnjo na izboljšanje kvalitete in povečanje asortimenta tkanin. Povečati proizvodnjo predmetov široke potrošnje (trikotajno perilo, volnene in bombažne pletenine). Dvigniti izdelavo obutve na 76.000 parov in usnjenih galanterijskih predmetov iz odpadkov surovin.

7.) Papirno-predelovalna industrija. Povečati proizvodnjo šolskih in pisarniških potrebščin od 2 milijona 900 tisoč komadov v letu 1947 na 4 milijone 60 tisoč komadov v letu 1951 in organizirati izdelovanje papirne galanterije.

8.) Elektroindustrija. Osnovati elektrotehnično industrijo za povečanje proizvodnje likalnikov, kuhalnikov in električnih peči od 5.650 komadov v letu 1947 na 13.000 v letu 1951.

9.) Znižanje polne lastne cene. Brez upoštevanja znižanja cene materialu znižati povprečno lastno ceno do konca leta 1951:

v prehrabeni industriji za	20%
v kovinski industriji za	15%
v kemični industriji za	14%
v lesni industriji za	21%
v industriji gradbenega materiala za	25%
v tekstilni industriji za	17%
v usnjarski industriji za	15%
v papirno-predelovalni industriji za	14%
pri gradbenih podjetjih za	28%

16. člen.

OBRTNISTVO .

1.) V letih 1947 - 1951 doseči vrednost obrtniške proizvodnje in uslug od 321 na 491 milijonov din.

2.) Povečati storilnost dela v obrti z uvedbo ustreznega orodja, strojev, surovin, goriva in maziv.

3.) Razviti proizvodnjo (obrtiško) kot dopolnilo industrijske proizvodnje predvsem v sledečih strokah: izdelovanje finega pohištva, kmetnih ključavničarskih del, slikanje in pleskanje, lesna in usnjena galanterija ter izdelovanje igrac.

4.) Radi hitrejšega in uspešnejšega izvajanja investicijskega plana vključiti v delo in razviti obrti, ki se bavijo s tozadevnimi strokovnimi deli: zidarje, tesarje, kleparje, krovce, ometinarje, mizarje, steklarje, elektro in vodoinstalaterje, parketarje in ključavničarje.

5.) Preko obrtnih nabavno-prodajnih zadrug oddajati planske proizvodne naloge obrtnikom ter jih oskrbovati v okviru normativov s kontingentiranim materialom in orodjem. Potom obrtno nabavno-prodajnih zadrug prevzemati gotove izdelke radi distribucije med potrošniki.

6.) Vrednost proizvodnje obrtno-proizvodnih zadrug v letu 1951 dvigniti na 128 milijonov din.

17.člen.

GRADBENA PODJETJA.

Razvijati mestna in rajonska gradbena podjetja in jih usposobiti za naloge plana mestnega ljudskega odbora Ljubljane ter tudi za gradnje zveznega in republiškega značaja. Zato izvesti mehanizacijo in racionalizacijo v podjetjih ter jih specializirati po vrstah gradenj (podjetja za visoke gradnje, za nizke gradnje, za adaptacije in tesarstvo). Na ta način se bodo stroški za m² gradbene površine stanovanjskih zgradb znižali od 3500.- din/m² v letu 1947 do leta 1951 na 2700.- din. Za izvršitev vseh teh nalog bo investirano v gradbena podjetja 29 milijonov 200 tisoč din.

18. člen.

KMETIJSTVO .

1.) Povečati površino in hektarski donos zelenjave in sočivja ter s tem dvigniti produkcijo za 53% do leta 1951 napram vrednosti v letu 1946 ter tako izboljšati oskrbo prebivalstva s svežo zelenjavo in sočivjem. Povečati površino in hektarski donos krompirja do 1.1951 za 73% napram vrednosti v letu 1946.

Povečati potrošnjo umetnih gnojil za 300% ter izvršiti peskanje in aphanje barjanske zemlje.

2.) Z uvedbo mehanizacije znižati število konj za 200 glav, stalež goveje živine povečati za 920 glav, prašiče za 740 glav, rejo malih živali za 30%, stanje perutnine za 35%.

3.) Na mestnih ekonomijah "Cankarjevo" in "Pesenkovo" dvigniti orno površino za 90 ha in investiranjanje in peskanje zemljišč na površini 60 ha.

V ekonomije bo investirano preko 23 milijonov 500 tisoč din, od tega odpade 2 milijona na tople grede, 4 milijone za izgraditev svinjakov, 3 milijone za goveje in konjske hleve ter 4 milijone 500 tisoč na stanovanjska poslopja za delavce in 1 milijon 100 tisoč na melioracijo zemljišč.

Ustanoviti 19 novih industrijskih ekonomij, ki bodo zalagale menze po tovarnah s svojimi produkti.

III. POGLAVJE.

PLAN MATERIALNEGA IN KULTURNEGA DVIGA PREBIVALSTVA LJUBLJANE.

19.člen.

GRADNJA STANOVANJ.

Do leta 1951 zgraditi 170.000 m² nove stanovanjske površine sodobnih stanovanj.

Obnoviti vse v letu vojne poškodovane zgradbe in dovršiti vse nedokončane zgradbe. Vzdrževati obstoječi stanovanjski fond ter v ta namen ustanoviti rajonska in krajevna obnovitvena gradbena podjetja.

V gradnje stanovanj bo investirano 582 milijonov din.

20. člen.

CESTNI PROMET.

V svrhu zadovoljitve vseh potreb glede prevoza tovorov povečati število tovornih avtomobilov od 7 v letu 1946 na 53 v letu 1951. in zgraditi garaže za 100 avtomobilov s stranskimi prostori v okviru mestnega prevoznega podjetja "Meprom". S tem povečati število prevoženih tonskih km od 400 tisoč v letu 1946 na 2 milijona 325 tisoč tonskih km v letu 1951. V ta namen investirati 25 milijonov 300 tisoč din.

Zaradi izboljšanja prometnih prilik, povečanja snage in zmanjšanja vzdrževalnih stroškov za makadamske ceste je zatlakovati 38.000 m² težkih tlakov in 58.000 m² lahkih tlakov ter obnoviti in položiti 12.000 m² pločnikov. S tem se bo povečala površina tlakovanih cest od 273.000 m² v letu 1946 na 369.000 m² v letu 1951.

Čez Ljubljano pri Zalogu zgraditi stalen most. V namene cestnega prometa investirati 43 milijonov 955 tisoč din.

21. člen.

KOMUNALNA IZGRADNJA.

1.) Vodovod. Da se zaganči prebivalstvu in industriji dovoljno količino vode zgraditi 3.600 m napajalnega cevovoda, razširiti obstoječe vodovodne omrežje od 190.179 m v letu 1946 na 201.229 m v letu 1951, povečati vodne viro od 5 vodnjakov v l. 1946 na 8 v l. 1951. S povečanjem števila rezervoarjev od 1 v letu 1939 na 3 v letu 1951, omogočiti enakomerno porazdelitev vode prebivalstvu. Povečati povprečno dnevno količino porabljene vode na 1 prebivalca od 193 litrov 1940 na 230 litrov v 1951. Zmanjšati odstotek neregistrirane vode od 39% v l. 1939 na 20% v l. 1951, zato namestiti potrebne vodomere, za ekonomičnejšo izrabo vodarne modernizirati črpalno napravo in nadomestiti sedanje parne črpalke z novimi električnimi centrifugalnimi agregati. Povečati kapaciteto rezervoarjev od 3.030 m³ v letu 1939 na 15.000 m³ v letu 1951. Obnoviti sedanje vodovodno omrežje v izmeri 20.610 m z namestitvijo večjih profilov vodovodnih cevi in s tem ojačiti pritisk vodnega tlaka. Za mestni vodovod investirati 47.434.000.- din.

2.) Kanalizacija. Za nove stanovanjske in industrijske zgradbe na severnem delu mesta zgraditi novo kanalizacijsko omrežje z glavnim zbiralnim kanalom v dolžini 4,6 km. Poleg tega bo zgrajenih 6,15 km manjših vodovodnih kanalov.

3.) Mestni promet potnikov. Omogočiti, da bo v letu 1951 prevoženih 35 milijonov potnikov t.j. za 31% več kot v letu 1946 tako, da odpade na vsakega prebivalca v letu 1951 291 voženj na leto. Za mestni promet prvenstveno uporabiti vozila na električni pogon, tranvaj in trolleybus. Razširiti sedanji tranvajski vozni park s 15 novimi motornimi tranvajskimi vozni in preurediti 14 starih motornih voz v zaprte prikolice. Omogočiti z zgraditvijo novih delavnic uspešno vzdrževanje voznega parka in graditev novih voz. Pri regulaciji Celovške ceste bo v toku petletke postavljen drugi tir v dolžini 2.200 m in na Tržaški cesti v dolžini 1.700 m.

Uveden bo trolleybusni promet na progi Ljubljana-Ježica in istočasno zgrajena nova garaža za trolleybusne in usmerjevalna ~~XXXXXX~~ ter transformatorska naprava za povečan obrat.

Popravljenе bodo obstoječe tirnice in kretnice v skupni dolžini 10 km.

Skupni izdati za navedene investicije bodo znašali 89 milijonov 754 tisoč dinarjev.

4.) Mestna plinarna. Zastarele naprave mestne plinarne in destilarne obnoviti in modernizirati, s tem povečati produkcijo plina. Za široko petrošnjo in industrijo za 85% naprati letu 1946

Zgraditi cca 3000 m novega plinskega omrežja. V te svrhe se bo investiralo 9 milijonov 825 tisoč dinarjev.

5.) Javna razsvetljava. Za izboljšanje ulične razsvetljave obnoviti 2.280 kon. svetiljk in postaviti 2.210 novih svetlobnih teles. S tem bo zagotovljena ulična razsvetljava tudi obrobni predel mesta. Oslrbeti najoddalnejše dela mesta z električno energijo

in zato podaljšati nizkonapetostno omrežje za 10.2 km. V ta namen investirati 10 milijonov 582 tisoč din.

6.) Gospodinjski servisi. Zgraditi pralnice, šivalnice in likalnice v okviru mesta in rajonskih ljudskih odborov z letno kapaciteto 2 milijona 400 tisoč kg perila. Investicije bodo znašale 11 milijonov din.

7.) Izgled mesta. Za mehanizacijo snajenja ulic ter škropljenja ulic investirati 8 milijonov 200 tisoč din.

Urediti nove parke in zasaditi nasade v skupni izmeri 70.400 m². Površino parkov na 1 prebivalca povečati od 5.3 m² v letu 1946 na 6 m² v letu 1951. V ta namen investirati 3 milijone 480 tisoč din za razvoj mestne vrtnarije.

8.) Kafilerija. Za predelavo rrvovine bo urejena kafilerija, ki bo istočasno tudi izdelovala živinsko krmo, oddajala industriji tehnične maščobe. V to svrhe investirati 2 milijona din.

22. člen.

TRGOVINA, PRESKRBA, GOSTINSTVO IN TURIZEM.

Povečati v letu 1951 vrednost blagovnega prometa na drobno za 427% od vrednosti leta 1946 t.j. od 316 milijonov 955 tisoč na 1 milijardo 673 milijonov. Razviti obstoječa in ustanavljati nova državna odkupna ter trgovska podjetja in zadruga ter razširiti mrežo prodajaln.

Do leta 1951 postaviti 9 mestnih odkupnih podjetij in organizirati 9 kmetijsko nabavno-prodajnih zadrug.

Število mestnih in združnih prodajaln povečati v letu 1951 na 400 proti 84 v letu 1946.

Za dvig in razširjenje mestnih odkupnih in trgovskih podjetij investirati skupno 12 milijonov 188 tisoč din. Znižati stroške v trgovini v letu 1951 izpod 8% prodajne cene na malo.

Izboljšati množično prehrano in postrežbo ter zvišati kalorično vrednost na najmanj 3.000 kalorij dnevno na osebo. V Menzah gradbenih, topilniških in poljedelskih podjetij na 3.600 kalorij.

V letu 1951 povečati število delavsko-uslužbenskih menz in restavracij za 73%, število izdanih obrokov za 165 %. Do leta 1951 poleg tega organizirati naslednje menze:

- a) socialno-skrbništvnih ustanov24
- b) zdravstvenih ustanov13
- c) prosvetnih ustanov26

Povečati število restavracij v teku petih let za 150%, število izdanih obrokov 400% proti letu 1947. Zaradi razvijanja gostinstva in hotelirstva preurediti obstoječa hotelska poslopja.

V mestu zgraditi mrežo izletniških točk. Za mestno gostinstvo in turizem investirati skupno 11 milijonov 281 tisoč din.

Op.: Vsi pokazatelji razen menz se nanašajo samo na mestni del državnega sektorja in na zadruga.

23. člen.

PROSVETA IN KULTURA.

1.) Zgraditi osnovno šolo na Vrhovcih, 3 domove igre in dela, pionirski dom (za 40 milijonov din), dom učencev v gospodarstvu za 800 do 1.000 učencev, strokovno nadaljevalno šolo in preurediti V. gimnazijo.

Adaptirati prostore za 7 novih domov igre in dela.

Obnoviti šole, vzgojne ustanove in počitniške kolonije v Kraljevići in Šiljevići.

Izpopolniti šolske kabinete in laboratorije z učili in opremiti šole in vzgojne domove s potrebnim inventarjem.

2.) Osnovati mestno gledališče, izgraditi letno gledališče s 1.000 prostori, mestno knjižnico, adaptirati 6 domov ljudske prosvete pomagati razvoju kulturno-umetniških društev, urediti in opremiti mestni muzej, Zgraditi 1 kinematograf s 500 sedeži, urediti 2 novi kinodvorani.

3.) Fizkultura. Adaptirati fizkulture domove in zgraditi fizkulture igrišča v posameznih rajonih.

Za poživitev zinskega športa zgraditi snučišča in sankališča. V zvezi s tem organizirati širon Ljubljane snučarske stališča.

Šolska poslopja opremiti s telovadnicami, telovadišča in igrišča pa popraviti in izboljšati.

V te svrhe investirati 141 milijonov 360 tisoč din.

24. člen.

SOCIALNO SKRBSTVO IN ZDRAVSTVO.

Zgraditi in adaptirati več dečjih domov, adaptirati protituberkulozni dispanzer, povečati reševalno postajo, adaptirati ambulanto, postaviti dečje jasli, prevzeti centralno in več drugih lekarn ter adaptirati in urediti materinski dom.

V tej petletki zgraditi nov dečji dom s kapaciteto 150 postelj, 40 prostorov za sestre in 50 prostorov za matere. V to investirati 40 milijonov din.

Urediti in opremiti prehodni dom za onemogle.

Skupno investirati 52 milijonov 800 tisoč din.

25. člen.

DELAVNA SILA IN KADRI.

Za povečanje produktivnosti dela oskrbeti večjo mehanizacijo naših podjetij. Uvesti nove načine dela po novih delavnih metodah in normah ter z dvigom kvalifikacije delavcev dvigniti delavni učinek.

Za kritje osnovnih potreb kvalificiranih moči v posameznih panogah obrti in lokalne industrije nuditi vse možnosti smotrne vzgoje učencev v gospodarstvu ter dvigniti število učencev od 2.173 v letu 1947 na najmanj 3.500 v letu 1951. Z ozirom na velik razvoj gradbene stroke predvsem kriti potrebe strokovnih kadrov v gradbeni delavnosti. V ta namen zgraditi vajeniške domove s skupno kapaciteto 800 do 1.000 učencev ter istim omogočiti povečanje vajeniške strokovne šole, ločeno po strokah in poklicih.

S široko mrežo tečajev strokovnega in administrativnega značaja nuditi že zaposlenim delavni sili možnosti strokovne izpopolnitve v njihovi stroki.

Za izvedbo planskih nalog pritegniti v zaposlitev še neizkoriščene delovne moči, predvsem nezaposlene žene, ki naj v vsch danih možnostih zamenjajo moško delavno silo.

II. d e l.

PRIMERJALNI PREGLED PLANOV.

IV. POGLAVJE.

Primerjalni pregled planov proizvodnje lokalne industrije
in obrtništva v količinskih pokazateljih.

26. člen.

a) Prehrambena industrija	Enota	1946	1947	1951	51+47
bruh	t	226	1.190	13.200	1.110
testenine	t	1.600	1.100	2.300	209
kvas	t	130	153	200	131
kisla in konzervirana					
povrtnina	t	-	215	2.650	1.233
sadni sokovi	t	17	100	185	185
marmelada	t	-	89	160	180
destilati	kg	241	3.641	8.436	232
likerji	t	12.2	133	220	165
bonboni	t	236	500	540	108
kekci	t	70	122	150	134
kavovine	t	83	75	186	248
gorčica	t	10	10	90	900
kis	t	940	1.325	1.850	140
slaščice	1000 kom.	12	75	5.000	6.667
fosfatna moka (otročka)					
hrana	t	-	-	20	
meso	t	3.850	1.900	6.494	342
klobase	t	-	162	320	196
mast	t	-	988	2.100	213
umetni led	1000 kom.	-	20	25	125
predelava mleka	t	-	-	300	-
b) Kovinska industrija:					
Kovinski odlitki železni	t	200	137	200	146
ostali kovinski odlitki	t	8.3	7.4	27	365
vijaki in žblji	t	23	34.7	58	167
armature razne	t	5.5	15	25	167
mizarstvo okovje	t	-	27.5	61	222
metalski stroji	kom.	136	61	140	230
stroji in deli mlin. ind.	kom.	34	57	72	126
tehtnine	kom.	-	478	1.000	209
štedilniki	kom.	54	72	264	367
c) Kemična industrija:					
mast za usnje	t	-	45	300	667
čistilo za kovine	t	-	-	100	-
pasta za obutev	t	-	220	550	250
parketno loščilo	t	4	35	240	686
polirana pasta in prašek	t	11.5	9.2	12	130
razni kemični izdelki	t	100.5	457	966	211
plin	1000 m3	2.513	2.688	4.000	148
plinski koks	t	2.934	2.929	5.400	184
katran	t	175	199	400	201
katran smola	t	269	332	500	150
katran olja	t	79	104	200	194
bencol in homologi	t	4	5.3	32	604
d) Industrija gradb. materiala					
zidaki	milj. kom.	2.1	2.8	4.8	171
robniki	m	-	1.370	1.500	110
cementni izdelki	t	1.530	3.728	7.650	205
šamotni grelci	100 kom.	30	57	70	113

- 41 -					
e) Lesna industrija:	Enota	1946	1947	1951	51:47
rezan les	m ³	-	-	4.000	-
stavbno niz. izdelki	1000 kom.	4.2	11	11.8	107
stanovanjsko pohištvo	garn.	300	400	1.000	250
pis. in šol. pohištvo	kom.	646	1.270	975	77
lesna galanterija	1000 kom.	60	51	250	490
izdelki iz plute	milj. kom.	5	22	27	123
ščetarski izdelki	1000 kom.	18	34	74	218
f) Tekstilna industrija:					
trikotajno perilo	t	168	229	356	156
oblačilni predmeti (puloverji itd.)	t	36.7	51	140	275
konfekcija (obleka in per.)	1000 kom.	5.8	87.7	250	285
žima	t	38	61	105	172
odeja	1000 m ²	-	-	78.6	-
vrvarski izdelki	t	7,1	7.5	15	200
g) Usnjarska industrija:					
obutev	1000 p	50	56	76	136
usnjena galanterija	1000 kom.	7.7	9.1	30.3	333
krzneni izdelki	kom.	-	1.160	2.000	172
h) Papirna industrija:					
kuverte in mape	t	134	129	183	142
vrečke in tapet. papir	t	220	77	256	332
zvezki, bloki in mape	1000 kom.	1.221	2.935	4.060	138
i) Elektrotehnična industrija:					
električni kuhalniki	kom.	330	550	2.000	364
električni likalniki	kom.	4.500	5.000	10.000	200
električne peči	kom.	50	100	1.000	1.000

V. POGLAVJE.

Primerjalni pregled plana kmetijstva in mestnih ekonomij
v količinskih pokazateljih.

27. člen.

a) Poljedelstvo:

Plan pridelka krmskih rastlin iz leta 1946-1951.
(v tisoč kilogramih)

	1946	1951	%
detelja	2.975	4.147	139
krmske rastline	4.853	10.092	208

Orne površine iz 1.1946 do 1951
(v hektarih)

	1946	1951	%
krompir	698.16	774.36	111
zelenjava	859.87	873.92	102.4
krmske rastline	1.135.41	1.266.86	112

b) Živinoreja:

Primerjalni pregled stanja živine iz leta 1947 - 1951

	1947	1951	%
konji	1.863	1.660	89
govedo	4.227	4.948	123
prašiči	3.330	4.070	123
perutnina	20.339	28.000	138

c) Mostne in industrijske ekonomije v letu 1946 - 1951.

	1946	1951
mostne ekonomije	1	2
industrijske ekonomije	-	23
ekonomije bolnic in ustanov	6	9

VI. POGLAVJE.

Primerjalni pregled planov dviga življenjskega standarda prebivalstva v količinskih pokazateljih.

28. člen.

Gradnja stanovanj.

	1947	1951	%
Gradnja stanovanj m2	8.872	54.000	610

Komunalna izgradnja.

	Enota mere	1946	1951	%
kol.vode na 1 preb.	l	217	230	106
kanalizacijska mreža	km	105.95	118.85	112
potniški promet	št.ev.prost.	2236	3.710	165
prevoženi potniki na 1 prebivalca	1000 km	26712	35.000	131
ulična razstveljava	št.vož.	270	291	108
tlakovane ulice	št.svet.	2538	4.658	184
površina parkov na 1 preb.	1000 m2	273	369	136
prevoženi tonaki km	m2	5.3	6	113
	1000 t/km	400	2.325	581

Prosveta in kultura.

	1939	1951
kino	6	9
domovi igre in dela	-	10
dom učencev v gospodarstvu	-	1

Socialno skrbstvo in zdravstvo.

	1939	1951
domovi za stare in onemogle	230 postelj	466 postelj
domovi za zaščito dece in mater:		
za otroke	50 postelj	150 postelj
za matere	8 postelj	66 postelj
protituberkulozni dispenzer		
št.ev.pregled.	5.595	25.000
zobni ambulatorij, št.stolov	-	8
dietična in diabetična kuhinja	-	350 abonentov
centralna dijaška kuhinja	-	500 abonentov
reševalna postaja	avtomobilov 2	8

29. člen.

Trgovina, preskrba in gostinstvo.

	1946	1951	%
a) <u>Blagovni promet na malo:</u> (v tisoč din)	316.955	1,673.000	527
b) <u>Trgovska mreža prodajaln</u> število prodajalnic na malo	84	400	476
c) <u>Število mestnih odkupnih podjetij</u>	-	9	-
č) <u>Število kmetijskih nab.vno prodajnih zdruag</u>	-	9	-
d) <u>Množična prehrana:</u>			
št.ev.delavsko-uslužbenskih menz in restavracij	46	80	173
št.ev.preskrbovancev	10000	20000	200
število izdanih obrokov v 1000 obr.	4680	12410	265
število menz soc.-skrbstv.ustanov	-	24	-
število menz zdravstv. ustanov	-	13	-
število menz prosvetnih ustanov	-	26	-

e) Splošno gostinstvo:	1947	1951	%
število hotelov	-	4	-
število postelj v hotelih	-	190	-
število restavracij	6	15	250
število izdanih obrokov v restavracijah v 1000 obrokih	500	2500	500
število kavarn	3	6	200
število bifejev	2	10	500
število gostiln	4	20	500

Vsi pokazatelji razen menz se nanašajo samo na mestni del državnega sektorja in na zadrage.

III. d e l. IZPOLNJEVANJE IN URESNIČEVANJE PLANA.

30. člen.

Izvršilni odbor MLO bo izvedel vse potrebne ukrepe za uresničenje tega plana.

V ta namen bo Izvršilni odbor :

- določal in izvajal tekoče enoletne gospodarske plane,
- dajal navodila za sestavljanje planov rajonskih in krajevnih ljudskih odborov.
- izdajal navodila za izpolnjevanje plana,
- zagotovil udeležbo širokih ljudskih množic pri uresničevanju petletnega plana,
- izvajal nadzorstvo nad uresničevanjem plana.

31. člen.

Izpolnitev nalog in dolžnosti, ki jih nalaga ta plan organom ljudske oblasti, uslužbencem v administraciji in gospodarskem aparatu ljudskih odborov, združenih organizacij in proizvajalcem v zasebnem sektorju lokalnega gospodarstva, pomeni čast in dolžnost za vsakega prebivalca mesta Ljubljane.

32. člen.

Organi ljudske oblasti in državne uprave so dolžni pomagati sindikalnim in drugim ljudskim organizacijam organizirati socialistično tekmovanje delavnega ljudstva za izpolnitev in prekoračenje tega petletnega plana.

33. člen.

Izpolnjevanje tega petletnega plana se računa od 1. januarja 1947.

34. člen.

Odlok o petletnem planu dobi svojo veljavo z dnem sprejema v skupščini Mestnega ljudskega odbora, glavnega mesta Ljubljane.

8.) Volitve delegiranih odbornikov v okrožni zbor za volitve predsednika, sodnikov in sodnikov porotnikov v okrožno sodišče.

Tov. Bole Boris predlaga, da se v okrožni zbor za volitve sodnikov okrožnega sodišča izvolijo naslednji ljudski odborniki:

- 1.) Stopar Viktor
- 2.) Majer Boris
- 3.) Smole Janko
- 4.) Onič Franc
- 5.) Žagar Fani
- 6.) Luštek Miroslav
- 7.) Kušlan Marička
- 8.) Hribernik Karol

- 9.) Vogrič Rudolf
10.) Suhadole Anton
11.) Dovč Stanko

Delovni predsednik, da predlog tov. Boleta na glasovanje.
Soglasno sprejeto.

Delovni predsednik ugotovi, da je s tem dnevni red I. zasedanja novoizvoljenega Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana, izčrpan.

Tov. ministru Lidiji Šentjurčevi se zahvali za počastitev skupščine s svojo prisotnostjo, s čimer je dokazala veliko razumevanje in važnost dela Mestnega ljudskega odbora.

Vsem ljudskim odbornikom se zahvali za sodelovanje na zasedanju in jih pozove na realizacijo sklepov zasedanja.

Zasedanje se zaključí ob 13.15 uri.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Delovno predsedstvo:
predsednik:

(Zdešar Henrik)

Član:

(Bolk Jože)

(Besteš Mara)

Overovatelj:
(Flegar Avgust)

Zapisnikar:
(Pogačar Niko)

Overovatelj:
(Pangeršič Franc)

